

FRANCUZAI ATSIĖMĖ ARRAS IR ABBEVILLE

GENEROLAS WEYGAND REISKIA
PASITIKĖJIMĄSąjungininkai užėmė naują apsigynimų
liniją Francuzijoje

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 22. — Paryžiuje trečiadienį atrodė giedresnis nei bet kuri iš paskutiniųjų 11-kos dienų.

Gautas pranešimas, kad francuzai atsiėmė iš vokiečių miestelį Arras. Kitas pranešimas paskelbė, kad francuzai išvijo vokiečius iš Abbeville miesto, pajury. Tai du laimėjimai vieną dieną. Ir tie pranešimai paskelbti po to, kai per 11-ką dienų kalbėta tik apie vokiečių laimėjimus, vokiečių veržimąsi vis giliau į Francuziją.

Be to, vyriausias sąjungininkų armijų komandotojas, generolas Weygand, atlanke frontą, pareiškė premjerui Reynaud, kad jis yra pilnas pasitikėjimo, jeigu kiekvienas francuzas atliks savo pareigą tvarkingai ir su stiprybe.

Karo komunikatas paskelbė, kad sulaužyti tiltai per Somme upę. Francuzai užėmė ir sustiprino naują apsigynimo liniją 200 mylių ruože.

nepalaujamai kartojamas šitas Weygand pareiškimas.

Dar kitas dalykas. Naktį į trečiadienį smarkiai palijo. Viena, lietus sutrukdė nacių lėktuvų atakas. Kita, nors trečiadienį buvo ir giedra, bet laukai ir keliai išmirko ir tai apsunkino nacių kariuomenės motorizuotų dalių judėjimą.

Gal but, Vokietijos ofensyvas sulaukytas tik trumpam laikui. Gal but, jie konsoliduoja savo jėgas naujoms ir smarkesnėms atakoms, vis gi trečiadienio pranešimai sustiprino francuzų upę.

Karo komunikatas paskelbė, kad sulaužyti tiltai per Somme upę. Francuzai užėmė ir sustiprino naują apsigynimo liniją 200 mylių ruože.

KRIZĖ PAVOJINGESNĖ NEI
1914 METAIS

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Britanijos spauda trečiadienio rytą akcentuoja, kad sąjungininkų padėtis yra labai rusti. Britų, francuzų ir belgų armijų susisiekimas su Francuzijos armija pietuose nutrūkta.

BRITANIJA MOBILIZUOJA DARBĄ IR
TURŲ KARUI

IVEDAMA VALDŽIOS KONTROLĖ Į MONĖSE, BANKUOSE; VALDŽIA ĮGALIOJAMA PASKELBTI PRIEVOLĖS DARBĄ IR PAIMTI PRIVAČIĄ SAVASTĮ KRAŠTO REIKALAMS

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Britanijos atstovų ir lordų rumai trečiadienį priėmė didžios svarbos bilį. Esmėje bilius suteikia krašto apsaugos tarybai galią paskelbti prievolės darbą, įsakyti kiekvienam asmeniui Anglijoje kokią darbą dirbti, kaip ilgai dirbti, kur dirbti. Ir visi gyventojai įpareigojami pildyti užduotis, kuriuos bus jiems paskirtos arba skiriamos.

Greta prievolės darbo kiekvienas gyventojas, kompanija ar korporacija turės pavesti savo turtą valdžiai, jeigu valdžia reikalaus.

Kritiškoj valandoj mobilizujamos visos šalies pajėgos. Ir kuomet Anglija imasi šitokių priemonių pavojaus valandoj, tai rimti stebėtojai mano, kad vokiečių šansai įsiveržti Anglijon darosi maži. Kai angliai rodo šitokią pasiryžimą pavoju kovoti, tai vargiai Hitleris

stengs savo kariuomenę Anglijon pasiųsti.

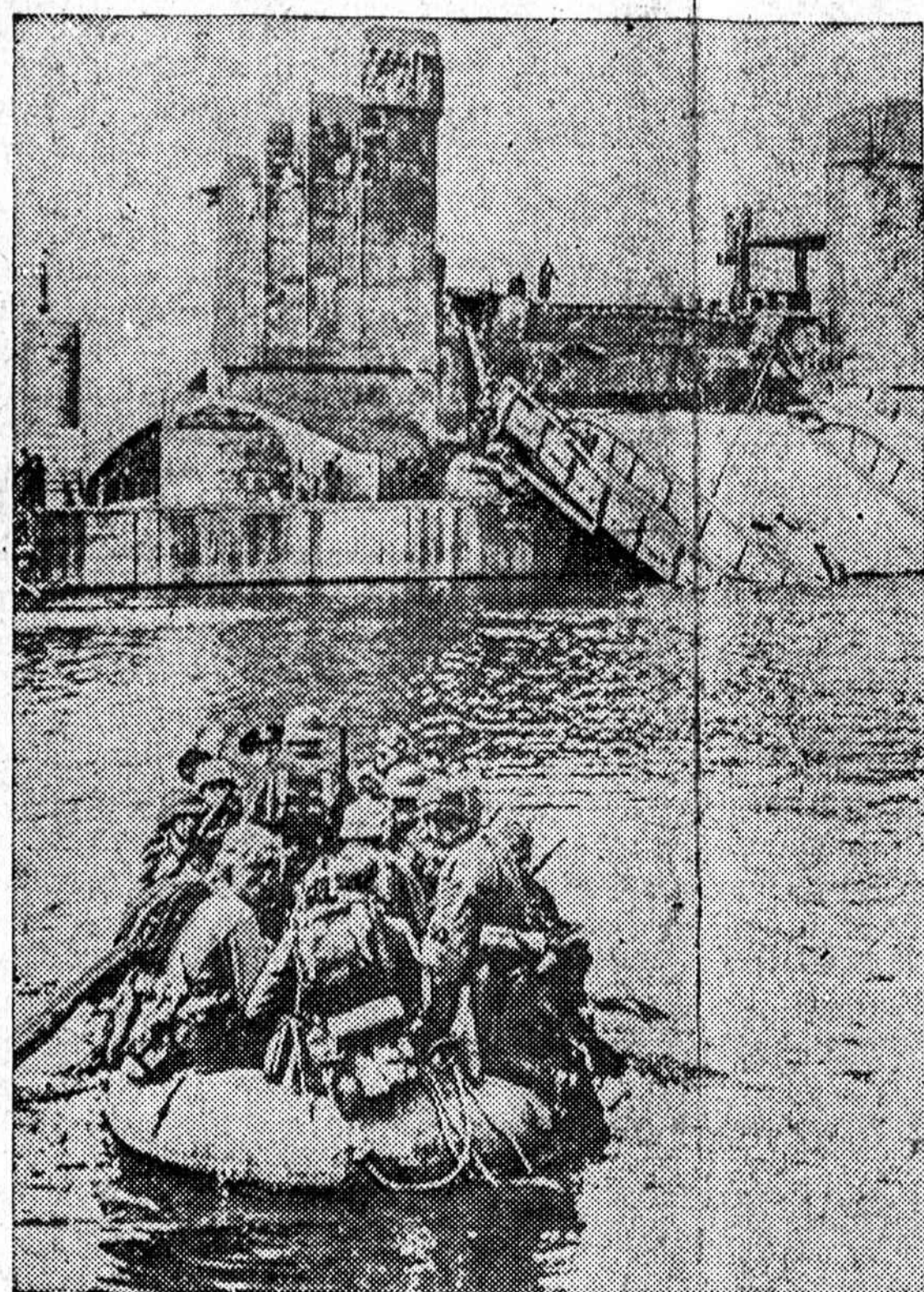
Bilius, kurį trečiadienį Britanijos parlamentas priėmė, suteikia valdžiai pilną galią: 1 — kontroliuoti pramonę ir biznį, įsakyti ką dirbti ir kaip dirbti, uždaryti esamas įmones arba atidaryti naujas; 2 — uždėti 100 nuošimčių taksų ant perdidelių pelnų (excess taxes); 3 — mobilizuoti darbuo žmones, perkelti darbininkus iš tų ar kitų įmonių, paskirstyti darbo pajėgas ten, kur jos labiausiai reikalingos; 4 — kontroliuoti šalies bankus; 5 — bilius pveda krašto reikalams visus asmenis ir visą jų turtą, ir valdžia tvarkys visas tas pajėgas nebendruose šalies interesuose.

Pranešimą apie bilį atstovų rumuose padarė darbo partijos vadas, Clement Attlee.

2,000,000 britų ruošiami vokiečių įsiveržimui atremti

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Du milijonai Britanijos vyrukų ruošiami karo veiksmams Anglijoje. Jie gins šalį, jeigu vokiečiai mėgins į ją įsiveržti.

Tuo tarpu prie svarbiųjų Britanijos trobėsių pastatyta sargyba. Viškeliai jau saugomi ir barikados paruoštos mesti jas strateginiuose punktuose pavojaus valandoj.

Vokiečių kareiviai plaukia per upę guminiiais laiveliais.

Užsakė daug lėktuvų Jungt. Valstijose
450,000 rusų Rumunijos pasieny

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Pulkinkas Llewelin, lėktuvų gamybos ministerijos sekretorius, pranešė trečiadienį, kad duoti dideli užsakymai padirbti Jungt. Valstijose vėliausiu modeliu karo lėktuvų. Užsakymai pildomi visu galimu greitumu.

Lėktuvai patruliuoja
Britanijos pakraščius

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Spiečiai Britanijos lėktuvų trečiadienį patruliuoja šalies pakraščius. Numatoma Vokietijos bombonešių ataka prieš Angliją.

Amerikiečiai kraustosi iš Anglijos

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Iš Anglijos skubiai kraustosi amerikiečiai. Sugrįžti į Ameriką dabar jiems paliko tik vienas kelias, būtent per Airiją.

Britanija nepraranda vilties

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Britanijoje trečiadienį reiškėsi stipresnė viltis, kad vokiečiai neįsivertins Anglijos kanalo uostuose, iš kur jų lėktuvai galėtų atakuoti Angliją.

Britų viltis remiasi šiais dalykais: 1 — francuzai atsiėmė iš vokiečių miestą Arras; 2 — sekmingos Britanijos lėktuvų atakos prieš Vokietijos pramonės sritis; 3 — lėtesnis vokiečių žygiavimas pirmyn Francuzijoje; 4 — naujos Kanados kariuomenės atvykimas į Angliją.

Naciams nesvarbi
Holandijos Rytų Indija

BERLYNAS, Vokietija, geg. 22. — Japonijos užsienio reikalų ministerijos atstovas trečiadienį pareiškė, jogei Vokietijos ambasadorius Japonijoje painformavo mikado vyriausybę, kad Vokietija neužinteresuota Holandijos Rytų Indija. (Šita pareiškima galima suprasti kaipo Hitlerio pasakymą, kad vokiečiai nedarys kliūčių japonų užsimejimams tos kolonijos atžvilgiu.)

KARO ŽINIŲ
SĄTRAUKA

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 22. — Francuzijos kariuomenė trečiadienį pradėjo kontrofensyvą. Ji išmetė vokiečius iš Arras miestelio ir iš Abbeville, Anglijos kanalo srity. Francuzai kalba: gal but šitos kontratakos yra pradžia veiksmų, kurie visai sulaukys vokiečių ofensyvą.

BERLYNAS, Vokietija, geg. 22. — Trečiadienį vokiečiai veržėsi Dover sąsmaugos linkui, kur nuo kontinento iki Anglijos tik 22 mylios tolumo. Nacių lėktuvai atakavo Ostend, Dunkerque, Boulogne ir Dieppe miestus — Belgijoje esančios sąjungininkų kariuomenės užnugary.

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 22. — Tuo pačiu laiku, kai francuzai atakavo vokiečius Arras apylinkėje, Britanijos kariuomenė išvystė atakas prieš nacių ties Cambrai. Pirmieji pranešimai kalba, kad čia eina smarkus mušis.

BERLYNAS, Vokietija, geg. 22. — Vokietijos kariuomenė, besiveržianti Paryžiaus linkui, pastiekė Rheims apylinkę, kur didžiojo karo metais ėjo smarkus mušiai. Rheims yra 80 mylių atstumoje nuo Paryžiaus.

PARYŽIUS, Francuzija, geg. 22. — Į mėnesį laiko, jeigu Francuzija per tą laiką atsilauks prieš vokiečius, sąjungininkai bus atsiekę karo laimėjimo tris ketvirtadalius — pareiškė premjeras Reynaud trečiadienį. Reynaud akcentavo: Francuzija atsilauks tiek laiko, kiek tik reikės.

LONDONAS, Anglija, geg. 22. — Tikslu konsoliduoti visas Britanijos pajėgas valdžia įteikė parlamentui naują didžiausios svarbos bilį. Jis reikalauja: 1 — absoliučios valdžiai galios reikmenų gamyboje (pramonėje); 2 — 100 nuošimčių taksų perdideliems pelnams (perdideli pelnai tuo būdu vėjam norima rėnaukinti); 3 — galios paskelbti privolės darbą; 4 — valdžios kontrolės bankams; 5 — kad visi šalies gyventojai ir visa jų savastis tarnautų kaip valdžia patvarkys.

BUCHARĖST, Rumunija, geg. 22. — Rumunijos karo vadovybė paskelbė mobilizaciją dar 300,000 vyrų. Dabar Rumunija turės mobilizuotą 2,000,000 vyrų armiją.

Berlyne karas skaitomas kaip ir užbaigtas

BERLYNAS, Vokietija, geg. 22. — Vokietijos spauda kalba, kad karo galas arti, kad jis tęsis tik keletą savaičių. Suprantama, Vokietijos spauda reiškia nuomonę, kad naciai laimės pilną pergalį. Spauda paduoda skaitlines, kurios rodo, kad per paskutines 11 dienų vokiečiai sunaikino 2,000 sąjungininkų lėktuvų.

BERLYNAS, Vokietija, geg. 22. — Vokietijos spauda kalba, kad karo galas arti, kad jis tęsis tik keletą savaičių. Suprantama, Vokietijos spauda reiškia nuomonę, kad naciai laimės pilną pergalį. Spauda paduoda skaitlines, kurios rodo, kad per paskutines 11 dienų vokiečiai sunaikino 2,000 sąjungininkų lėktuvų.

RUSIJA NENORI NUSIKALSTI
VOKIETIJAI

Vokiečiai plečia užkariautą pajury zoną

BERLYNAS, Vokietija, geg. 22. — Antradienį pranešta, kad vokiečių kariuomenė pasiekė miestelį Abbeville, prie Anglijos kanalo. Trečiadienio pranešimai sako, kad naciai pasistūmė pajuriu į šiaurę ir užėmė St. Pol ir Motreuil.

Montreuil yra apie 25 mylias į šiaurę nuo Abbeville ir apie 10 mylių nuo Anglijos kanalo.

Vokiečiai sakosi
veržią kilpą sąjungininkams

BERLYNAS, Vokietija, geg. 22. — Vokietijos pranešimai trečiadienį kalba, kad naciai veržia kilpą, kurioj atsiderė belgų, britų ir francuzų kariuomenė Belgijoje ir šiaurės Francuzijoje.

Sako, Francuzijos
valdžia ruošiasi bėgti iš Paryžiaus

ROMA, Italija, geg. 22. — Dienraštis "Il Popolo di Roma" praneša, kad Francuzijos valdžia ruošiasi persikelti iš Paryžiaus į Clermont-Ferrand miestelį, šalies pietų daly, 200 mylių nuo Paryžiaus. Kai kur'e valdžios dokumentai, pasak italų dienraščio, jau išgabenti į tą miestelį.

Nutrauktas susisiekimas telefonu su Roma

ROMA, Italija, geg. 22. — Trečiadienį sutrukdytas Romos ir Paryžiaus susisiekimas telefonu.

Albanijos - Jugoslavijos siena neuždaryta

ROMA, Italija, geg. 22. — Čia paneigta antradienį pasirodęs pranešimas, kad Albanijos (kuria kontroliuoja Italija) ir Jugoslavijos siena tapo uždaryta fašistų vyriausybės įsakymu.

Jugoslavija rekvizavo trokus ir motociklus

BELGRADE, Jugoslavija, geg. 22. — Jugoslavijos vyriausybė pereiną antradienį rekvizavo karo reikalams 10,000 trokų ir motociklų, kurie prieda reikiama nuomonė, kad naciai laimės pilną pergalį. Spauda paduoda skaitlines, kurios rodo, kad per paskutines 11 dienų vokiečiai sunaikino 2,000 sąjungininkų lėktuvų.

MASKVA, sovietų Rusija, geg. 22. — Tass, sovietų žinių agentura, paskelbė trečiadienį, kad Maskva pasiuntė Britanijai atsakymą ryšium su abiejų šalių derybomis prekybos reikalais.

Britanija norėjo, kad Rusija sumažintų savo eksportų kiekį į Vokietiją. Rusija atsako, kad ji sutinka vesti prekybos derybas su Anglija, tačiau neketina lauzyti prižadus duotus Hitleriui, neketina nusikalsti naciams.

Rumunijoje paskelbta generalinė mobilizacija

BUCHARĖST, Rumunija, geg. 22. — Rumunijos generalinis štabas paskelbė generalinę mobilizaciją. Pasiekimas liečia 300,000 vyrų, nekaitant seniau pašauktų karo tarnybai rezervų. Pašauktiems kariuomenės vyrams įsakyta but prīmimo punktuose į 24 valandas.

White varo kampaniją padėti sąjungininkams

EMPORIA, Kas., geg. 22. — Garsusis Amerikos žurnalistas, William Allen White, pradėjo kampaniją. Jos tikslas yra sukelti gyventojų pritarimą, kad Amerika padėtų sąjungininkams laimėti karą. Pasak White, sąjungininkams laimėjus karą, Amerika karo pavojus ir ginklavimosi našta sumažėtų. White kampanija randa plataus pritarimo.

Renka aukas karo pabėgėliams

WASHINGTON, D. C., geg. 22. — Amerikos Raudonasis Kryžius stengiasi skubiai sukelti \$10,000,000 karo pabėgėliams Europoje šelpti. Gaunami pranešimai, kad per Francuziją, pietų link, bėga tarp 3,000,000 ir 5,000,000 francuzų ir belgų iš sričių, kurias vokiečiai jau okupavo arba kurioms gresia nacių okupacija.

Klausia kas parašė Lindberghui kalbą

WASHINGTON, D. C., geg. 22. — Senatorius Smathers trečiadienį viešai klausia pulk. Charles Lindberghą, kas parašė arba kas padėjo paruošti kalbą, kurią garsusis Amerikos lakunas pasakė prieš keletą dienų per radiją.

Moterims "meškerė"

SPRINGFIELD, Ill., geg. 22. — Kaip sustabdyti moteriškę, kad ji pasižiūrėtų į jusų langą ar vitrinus, kur išdėstytos prekės? Atsakymas: padėkite veidrodį. Rezultatai geri, paaiškina Illinois valstijos aptiekojų suvažiavimui.

Rumunija ant bedugnės krašto...

(PERSPAUSDINTI DRAUDŽIAMA)

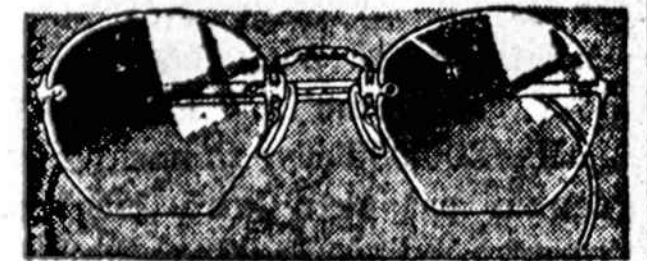
(Tęsinys)

Lupesku buvo smulkių miestelių duktė ir gyvenimą puikiai pažinojo, buvo ir pasiliko labai praktiška, nesvajotoja, gudri ir gal daugiau mylėjo Karolį, negu visos kitos moters. Tuo veik galima neabejoti atmenant tolimesnius įvykius, kuomet jam grėsė mirtis, bet visgi ji savo karališką meilumą neapleido. Tiesa, kiti tvirtina, jog paprastas gero gyvenimo troškimas verčia Lupesku neapleisti savo meilumą, bet gerą gyvenimą ji galėjo turėti vėlesniais laikais ir ne su juo budama.

Kaip ten bebūtų, bet faktas, jog ši negražios išvaizdos moteris, šiandien jau peržengus keturiasdešimt metų ribą, tebeživi Karolį.

Bet grįžkime prie mūsų pasakojimo.

Tuo labiau buvo baisėsi įspūdis Bukarešte, kuomet 1925 m. gruodžio 12 d. gavo Karolio laišką, kuriame jis trečią kartą galutinai atsisakė nuo sosto ir su juo surištų pareigų. Maža to, jis prašė, kad jį išbrauktų iš karališkos giminės sąrašo ir pasizada daugiau niekad negrįžti į Rumuniją ir kokiais nors prašymais drumsti jos vidaus padėtį.

Akiniai visokių madų, pritaikyti akims su pilna garantija už \$2.45 ir aukščiau. Atitaiso žmogui regėjimą ir pašalina daug visokių nesmagumų.

Sulaužyti akiniai sutaisomi už nužemintą kainą, kaip nauji tempeliai 50c, sulaužyti stiklai \$1.00 ir aukščiau. Egzaminavimas akių veltui.

Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis, randasi didžiulėje Jos. F. Budriko krautuvių košna diena ir nedėlioje iki 4 val. po pietų.

JOS. F. BUDRIK
Furniture House

3409-11 S. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151

CRANE COAL COMPANY

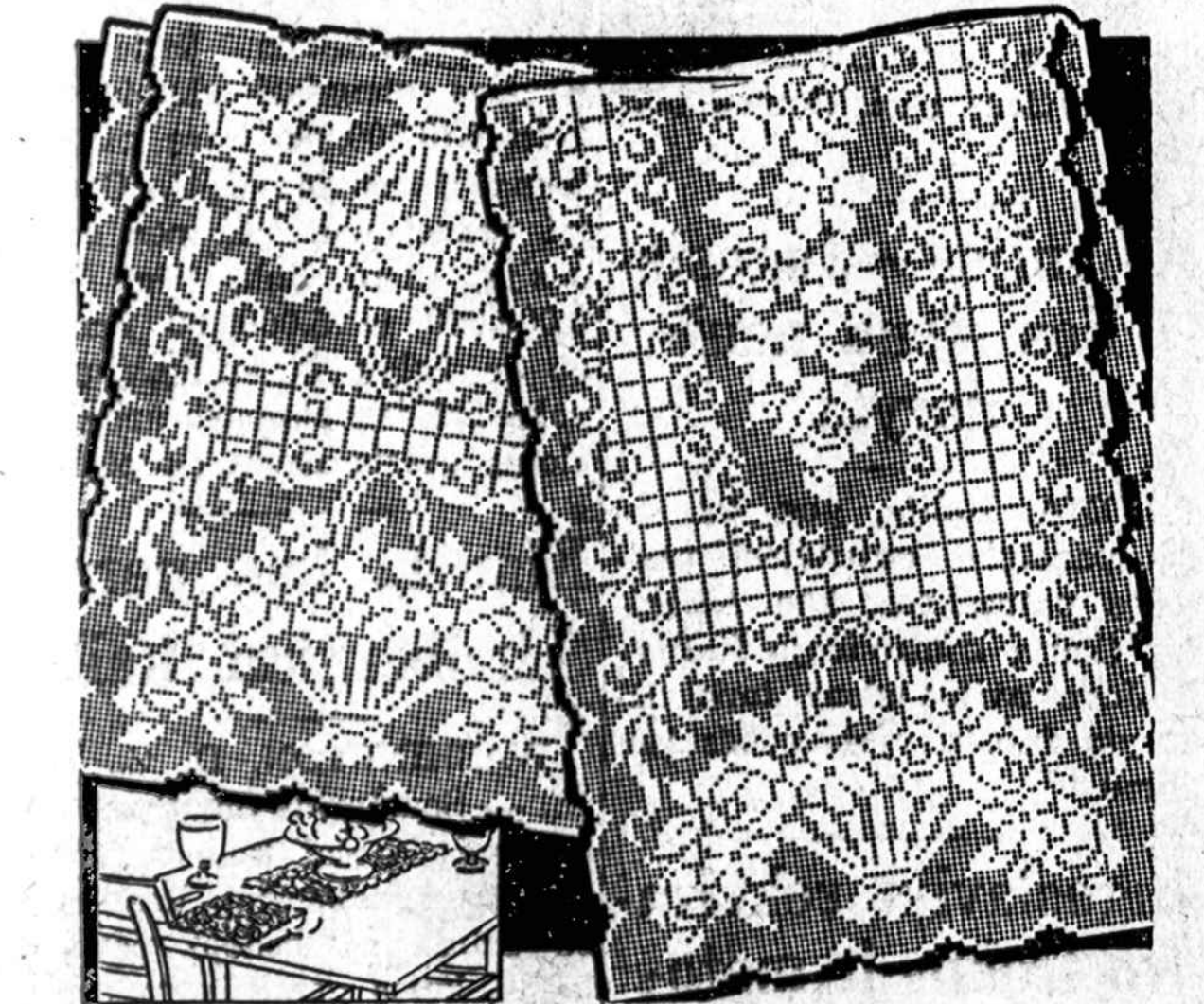
5332 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkų išimta Perkant 5 tonas ar daugiau \$7.65

PETROLEUM CARBON COKE \$7.75

Perkant 5 tonas ar daugiau Tonas Sales Tax ekstra.

FILET CROCHET SCARF PATTERN 2464

No. 2464—Mezginiai komodei arba stalui padengti.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT.
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

No. 2464

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

St. Miščikas-Ziemys.

negalima. Vainiko Taryba nutarė skubiai sušaukti Valstybės atstovų posėdį įpėdinio paskyrimui.

Minėtas susirinkimas įvyko 1926 m. sausio 4 d. ir Karolio sunus Mykalojus buvo paskirtas sosto įpėdiniu jo tėvukui mirus turįs užimti sostą, jį tėvui Karoliui buvo uždrausta kada nors grįžti į Rumuniją ir reikšti kokių nors pretenzijų sostui. Kad galėtų gyventi be rūpesčio užsienyje, jam buvo paskirta pensija.

Bet kadangi sosto įpėdinis dar buvo tik kūdikis, čia pat buvo išrinkta Regentų taryba, kuri valdys sostą karaliaus vardu iki anas suaugęs, jį Regentų tarybą įėjo Karolio brolis Mikalojus (Mikalojaus sosto įpėdinio tikras dėdė), patrijarchas Mironas ir kasachų Rumų pirmininkas Burdagan.

Atlikus šiuos formalumus, bent laikinai buvo sosto klausimas išspręstas, nors nei vienas šių nutarimų ruošėjas nebuvo tikras, kad kada nors bus galima juos įvykdyti, ypač atnaujanant, jog Ferdinandas dienos buvo suskaičius, gi jaunutis karalius sosto įpėdinis, dargi vėlesnį karaliūnį, gali ilgą laiką būti rumų intrigų žaislu, kas tik gali atsiliepti į jo budą blogai.

Visi žinojo, jog netolimoje ateityje valstybinis gyvenimas bus smarkiai sukrėstas, jeigu Karolis ir toliau pasilikis užsienyje. Todėl, dargi sosto įpėdinio paskyrimas Karolio sunų, derybos su pačiu Karoliu dėl jo grįžimo į Rumuniją-nenutruko, skirtumas buvo tik tas, jog šios derybos buvo vedamos labai slapta, bet tai tik dar labiau teikė kiekvienam tikėtis, jog Karoliui dar ne visos durys į sostą uždarytos.

Maža to, reikia pripažinti, jog Rumunijoje gan viešai, dar Ferdinandui esant gyvam, buvo reikiama nepasitenkinimas dėl Karolio pašalinimo, nors jam pačiam prašant. Daugeliui Karolio šalininkų teko dargi pasitraukti iš kariuomenės tarpo ir atsitipti kalėjimui už perdidelį reiškimą jam simpatijų ir vilčių, kad anas kurią nors dieną grįš į Rumuniją ir viskas pasiliks po senovei.

Pats sosto įpėdinis, Karolio sunus, buvo be rūpesčio, nes jis dar negalėjo suprasti kas per permainos vyksta ne tik jo asmeniskame, bet ir bendrai valstybiniame gyvenime. Jam buvo sunku supaisyti į kokią košę jį įvėlė monarchijos garbės sargai pastatydami jį prieš tėvą. Jis atliko visas reikalingas ceremonijas, nes jį taip išmokino, bet po visų nepaprastai iškilmingų apeigų, kur jam bučiavo ranką suaugę žmonės, kiti su žilomis barzdomis ir žaidžių ženklais gautais kovos lauke nuėjus į savo kambarį žaidė toliau, kaip ir anksčiau, nors gal jo menkoje galvutėje kilo klausimas kodėl staiga visų santykiai su juo pasikeitė.

Bet šiomis ceremonijomis buvo parašytas dar vienas bajoriškos Rumunijos istorijos lapas, kuris tiek pat turėjo reikšmės kaip visi kiti monarchijos prizadai jos vargingiems pavaldiniams.

Kokį įspūdį sudarė pačiam Karoliui išgirdus apie šį nutarimą sunku pasakyti, bet galima galvoti, jog jis taip pat nepridavė daug reikšmės šiam aktui ir iš pirmų dienų buvo pasirodęs grįžti sostan, kaip tik jo griežto budo tėvas mirs.

Nei meilė prie sunaus, nei kiti sentimentai surišti su sosto klausimu, negalėjo jį imti, nes sostas, valdžia, biznis, kur mažiausia galima duoti teisių jausmam.

Nežiūrint priimto įstatymo, kuriuo Karolis buvo pašalintas iš sosto įpėdinio, Rumunija tik

Kam Sukrėsti "Vidų" Neskaniu Liuosuotoju?

Jei jus manote, kad visi liuosuotojai yra sągubinti ir neskaniu... tai jūs ne tik imate prastą, bet jūs spekuliuojate sveikatai. Del to, kad yra kai kurių liuosuotojų stiprių, darantų daugiau žalos, nei gero!

Pasirink sau liuosuotoją su atsaugumu. Jei jus laisvė milijonų patvirtinti, būti liuosuotoju—jūs pasirinksite Ex-Lax! Ex-Lax yra malonus priimti — jis gardus kaip skanus šokoladas. Jis yra veiklus, bet švelnus. Ex-Lax išvalo jūsų vidurius visiškai, be išatimimų ir nesmagumų. Pamėginkite Ex-Lax! Visose vaistinėse po 10c. ir 25c.

SAUGOKITE! PAMEGDIJOJIMUI! ATSAUKYKITE JI! PAKELIANTIS! Gaminama tik vienas tikras Ex-Lax! Įsidėmėkite raidės "E-X-L-A-X" ant dėžutės ir kiekvienos plokštelės. Kad gautumėte gerą pasekmę, reikalaukite originalio Ex-Lax.

ji skaltė tom pareigoms skirtu. Reikia pripažinti, jog Karolis Rumunijoje turėjo labai daug šalininkų nežiurint jo iškrėstų špų, kuriuos didelių prasikaltimų niekas neskaitė išskiriant pačius bajorus, gi liaudis į tai žiūrėjo, kaip į labai normalų reiškinį, nes tai matė kasdieniniame gyvenime, kuomet ponai miestų samdė tarnaitę gražią, nes tuo galėjo sulaukyti namie ponaitį, kuriam jau pradėjo dygti usai ir daug pigiau tėvams atseidavo, negu leisti sunelį valklotis po linksmybės namus iš kur galėjo par-

sigabenti "biauriają" ligą. Jei tokia tarnaitė kas atsitikdavo, budavo galima primesti bėdą arba ugniesiui ar kuriam kareiviui ir pašalinti ją iš namų. Dvaruose valstietis matė tą patį, dar baisesnėje formoje, nes ten ponų meilės neišvengdavo ir išteklėjusios moters ne tik nuo pačio pono ir visos jo vyriškos giminės, bet dargi darbo prižiūrėtojo.

Liberalai, po kelių dešimčių metų Hohencolerių viešpatavimo, matė Karolio asmenyje buusią liberalų karalių, nes jis niekad nepasirodė niekam pasiputusi, bet visuomet, tiek rumuose, tiek kur kitur, kur jo nematė tėvas, elgėsi labai kukliai ir draugiškai, nedemonstruodamas savo kilmės ir privilegijų.

Karininkai, ypač kuriems teko susieiti su juo į artimesnius santykius tarnyboje ar šiaip kur nors, jį tiesiog dievino, nes Karolis niekuomet nebuvo statutų raidės šalininku ir karininkai jautėsi daug laisviau, nesvaržyti, ko nebuvo dargi žemos kilmės karininkui ar pulkininkui viešpataujant, kurie taip pat kaip Vokietijos karininkai buvo auklėjami Podsdamo dvasioje.

Politių tarpe jis taip pat turėjo nemažą šalininkų, bet čia jau kitiškai sumetimais.

Taip vadinami liberalai — demokratai matė jame būtiną karalių, kuris nebus despotas, su kuriuo bus galima susikalbėti ir kuris, jau vien dėl visų bajorų puolimų prieš jį, pasiūlytų sulaužyti jų pajėgą, ir tai gali tik naudoti suteikti pa-

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai

Klauskite mūsų radio programų Antradienio ir šeštadienio 7-10 val., 10-12 val. ryto ir W. H. I. P. stoties (1490 K.) ir POVILU SALTIMERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

S. P. MAZEIKA Yards 1139
3319 Lituanica Avenue Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP Phone Yards 0781
1646 West 46th Street

čiam kraštui, nes iki Rumunijoje bus bajorų viešpatavimas, kraštas milžiniškas žingsnis eis ir toliau prie bankroto, ir todėl visi liberalai politikai, tarp jų ir Bratianu, Julius Maniu tik laukė senio karaliaus mirties, kad pasodytų sostan Karolį ir pradėtų kovą prieš bajorus ir jų privilegijas bei praigaštingą politiką.

(Bus daugiau)

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY

and MIDWIFE

6630 S. Western av.

Telefonas:

HEMLOCK 9252

Valandos nuo 10:00

v. r. iki 5 v. popiet

Nuo 6 iki 9 vak.

Treč. ir Penkt. nuo

12 iki 5 ir 6 iki 9

v. vak. Šeštad. ir

Sėkm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas

Jūsų garantavimas.

Optometrical Akų Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris

esti priežastimi galvos skaudėjimo

svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo,

skaudamą akių karstį, atitaiso

trumparegystę ir tolgaregystę. Pri-

renčia teisingai akinius. Visuose at-

itikimuose egzaminavimas daromas

su elektra parodančia mažiausias

klaidas. Specialė atyda atkreipiama

į mokyklos vaikus. Kreivios akys

atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.

Nedėlio pagal sutartį.

Daugelį atsitikimų akys atitaiso-

mos be ainių. Kainos pigiau kaip

pirmą.

4712 South Ashland Av.

Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis

Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

kampas Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuviai

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Doktorų

Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30

Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.

Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėl. pagal sutartį

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residencijos Telefonas

BEVERLY 8244

Jeigu neatsiliepiate, šaukite

BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro

Nedėlio pagal sutartį.

+ DR. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Šventadieniais: 11 iki 12.

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinis Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Firm., Trečiadienį, šeštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Antradienį, Ketvirtadienį, Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOLIS

Gdytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlio pagal susitarimą

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Telefonas YARDS 2246

Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadi-

niais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo

7-9 val. vakaro ir pagal sutartį

Ofiso Tel. PROSPECT 0737

Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Šventadieniais tik susitarus.

Phone YARDS 7299.

Tel. Office Westworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Motery ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos: 1-4 po pietų, 7-8 vak

išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN

Clevelando ir Ohio Žinios

Kelių taisymas. — Streikas. — L. K. Darželio Sąjungos piknikas. — Čalio išsišokimas. — Pagerbė Glugo dieną. — Vakarų šokos. — Rašo iš kairės ir dešinės. — Amerikos Lietuvių Kongreso skirčiaus likvidavimas.

Gegužės 14 dieną balsavimose piliečiai pasisakė už bondsus keturių ir pusės milijonų dolerių kelių pataisymui Cuyahago apskrityje. Šitie keturi ir pusė milijonų dolerių taksų daug nepakels, nes jie bus lokami per daugelį metų, dabar pridės valstija ir federalė valdžia apie dešimt milijonų dolerių prie tų darbų. Tokių būdu darbu bus praleista keliamis pagerinti apie penkiolika milijonų dolerių tiktai Cuyahago apskrityje.

Keliai bus gerokai praplattinti ir šviesos suvestos daugiausia tuose vieškeluose, kurie eina į miestą iš didžiųjų

kelių. Bus padaryta taip, kad bus galima važiuoti po keturias ar šešias mašinas gretimai, Na, ir tas suteiks darbo daugeliui darbininkų per ilgą laiką.

Taipgi buvo reikalaujama, kad piliečiai perleistų paskolą mokyklų reikalams. Tačiau tie bondsai liko atmeti. Mano matymu, tas turėjo būti perleista, nes mokslo mums yra visiemis reikalingas ir, galima sakyti, kad kol baigia aukštąją mokyklą mokslas labai mažai tekainuoja miesto mokyklose. Galima pasidžiaugti, kad mūsų sūnų ir dukterų gali pasiekti mokslo miesto mokyklose už labai mažą kainą. Tai dėl to ir mokyklų reikalams paskola turėjo būti pravesta.

CIO unija iššaukė streiką apie keturis šimtus darbininkų iš Dill Manufacturing Co. Unijos vadai sako, jog kompanija neišlaiko savo sutarties pagal kontraktą, kurį kompanija pasirašė. Sutartyje yra pasirašyta, kad kompanija pakels po dešimtį centų per valandą savo darbininkams ir duos apmokamas atostogas. Bet dabar kompanija nenori savo pažado pildyti. Todel unija šaukia darbininkus į streiką. Kalbamoje dirbtuvėje dirba apie šimtas dvidešimt moterų ir merginų bei apie du šimtai ir pusę vyrų.

L. K. Darželio sąjunga rengia pikniką liepos 28 dieną vadinamoje policmano farmoje. Komisija deda dideles pastangas, kad piknikas būtų įvairus. Taigi, kitos draugijos turėtų apsižiūrėti ir nerengti pikniko tą pačią dieną, kad vieni kitiems nepakenktų. nes žinoma, darželio parengimus remia visi vietos lietuviai.

AKRON OHIO — Čia vietos A. L. P. klubas buvo surengęs paminėjimą 22 metų Lietuvos nepriklausomybės. Na ir sykiu su kitais kalbėtojais buvo pakviestas ir "Dirvos" Karpis. Tą dieną akroniečiai pasistengė sutraukti kiek galima daugiau publikos, ir viskas išėjo kuo puikiau. Tačiau, Čalis kaip toji kiaušė su ilgu snapu neiškentė neprasižengs. Savo Dirvukėje primaliavojo visokių nesąmonių apie jam nepatinkamus asmenis. Na, ir vyrai manė, kad taip sau viskas ir nueis. Tačiau taip neišėjo. Dabar jau teko įvairiuose laikraščiuose pastebėti akroniečių atsakymus.

mas bei Čalio papeikimas už jo nešvarų darbą. Ir kaip matyti, akroniečiai žada Čali visai iš Akrono laukan šluoti kartinu su juo "Dirva". Mat, kaip sena patarlė sako, kad nevisuomet už blogą geru užmoka, bet kaip kada už blogą atlygina.

Katalikų veikėjos P. Glugodienės pagerbimo bankietas įvyko gegužės 12 dieną Youngstown, Ohio. Ten jai pagerbimo puotą surengė ALRKRS kuopa. Ir kiek teko patirti, tai dalyvavo gana didelis skaičius žmonių, ne vien tik youngstowniečių, bet ir iš apylinkių. Nors kai kurie ir boikatavo kalbą parengimą, bet sako, kad publikos atsilankę gana daug. Žinoma, gal kai kurie boikatavo ir iš pavydo, ar asmeniškio piktumo. Well, kaip ten bebūtų, bet P. Glugodienė yra daug pasidarysusi vietos lietuvių tarpe.

SLA 136 Kuopa rengia vakarų šokas ir kortavimo vakarą birželio 21 dieną Liet. Darbininkų salėje. Šis parengimas įvyksta delegatų išleistuvių proga į SLA seimą. Bus linksmas atsiveikimas ir smagus laikas visiems. Visi prašomi dalyvauti. Kuopos sekretorius A. Gedgaudas sako, kad tai bus vienas iš smagiausių rengimų, ir daugelis jau ruošiasi tai dienai.

Kad būtų galima patenkinti SLA organo redaktorių, tai reikėtų visą susivienijimą antraip kojomis apversti. Na ir nežinia, ką reikėtų padaryti. Pagal jo planus aprašymus ir daug patarimų, ką su ta organizacija daryti, tai iš tikrųjų nebūtų galima žinoti nė iš kurio galo pradėti. Vieną sykį jis nori, kad viskas būtų naujai perorganizuota, o kitoje vietoje jis nori, kad būtų vėl grįžta prie to tvarkos, kuri buvo penkios dešimtys metų atgal. Tai žmogus ir suprask, kas ir kaip būtų geriau.

Gal būtų daug geriau, kad seimas patvarkytų taip, kad kožnas atliktų tik savo darbą. Geriausiai būtų taip, kad jeigu redaktorių atliktų tik savo darbą, o kiti Pil. Tarybos nariai savo darbus. Tokiu būdu nereikėtų tiek daug raštų į organą dėti, kurie juodina ir įžeidžia Pil. Tarybą.

Amerikos Lietuvių Kongreso skyrius Ohio valstijoje dar nėra formaliai likviduotas, nors nieko jau neveikia per ilgą laiką. Taigi, birželio antrą dieną yra šaukiamas susirinkimas Liet. Darbininkų svetainėje, kur bus visas dalykas baigtas ir kongreso skyrius panaikintas.

Pereitis metais laikytoje konferencijoje Clevelande buvo nutarta, kad šį pavasarį laikyti konferenciją Akron, Ohio, ir tai buvo daugumo delegatų taip nutarta. Bet kankurie komunistai nusistatė vada nieko nepaisydami šaukia šį susirinkimą vėl Clevelande. Nežinia, kaip į tą dalyką pažiūrės kitų kolonijų veikėjai.

Well, kaip ten nebūtų, bet bus daug geriau, kada šis klausimas bus jau baigtas, nes tokiam veikimui vienybės jau nėra. Viena, kad čia pat ant vietos sutarimo nėra, o antra, tai ir pačioje Lietuvoje dalykai yra pasikeitę ir tokia organizacija nebėra reikalinga. Taigi, draugijos, kurios seniau prisidavo atstovus, galite prisijusti ir birželio antrą dieną, o tas pagelbės visą reikalą baigti ir vėliau nebus jokių nesamonių savųjų tarpe. Išde dar randasi apie dvyliką dolerių. Bus nutarta, kur tie pinigai pasiūsti ir kokiame tikslui.

—Jonas Jarus

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

LIETUVIŲ KAMBARIO REIKALAI

16-sai Srašas Aukavasių, Lietuvių Kambario Fondan.

1464 Clevelando Lietuviai, per P. J. Žiurį	\$70.00
1642 Mrs. M. Smailis, Iš-važiavimo pelnas, Hamtramck, Mich	106.00
1643 Juozas Petraitis, Carrick, Pa.	1.00
1645 Dr. P. J. Yakmouh, So. Boston, Mass.	5.00
1465 J. F. Baltramaitis, Brooklyn, N. Y.	10.00
1466 SLA 169 kp. ir LDS 147 kp. Ambridge, Pa.	30.00
1467 J. M. Tumavičienė, Jamaica Plains, Mass.	3.00
1168 Jonas Šaulis, Pittsburgh, Pa.	2.00
47 Liet. Neprigulmingas Literatūros Pašelp. Kl. Duquesne, Pa.	46.22
48 Liet. Neprigulm. Liter. Paš. Kl., Duquesne, Pa.	1.00
1305 SLA, per Ild. K. Gugi, Chicago, Ill.	225.00
1306 Joseph Shaul, St. Louis, Pa., per "Vienybę"	1.00
1469 SLA 157 kp. Youngstown, Ohio	5.00
1470 Liet. Paš. Dr. J. A., McKees Rocks, Pa.	10.83
1471 J. J. Raymond, Thompson, Conn.	1.00
49 Ruth Crawford Mitchell, Cathedral of Learning, Pgh.	10.00
50 A. S. Marčulaitis, Pittsburgh, Pa.	10.00
1751 B. Rupšlankis, Pittsburgh, Pa.	1.00
1852 Fl. Rodgers, Pgh.	1.00
1754 Basil Onyschkow, Pittsburgh, Pa.	10.00
1758 P. Pivaronas, Pgh.	10.00
1759 S. Simanavičius, Pittsburgh, Pa.	10.00
1760 K. Sinkunas, Pgh.	5.00
1755 Ed. Shultz, Pgh.	10.00
1761 Liet. Pil. Dr. Jos Moterų Auxiliary, Pgh.	55.28
1753 A. Katilius, Homestead, Pa.	10.00
1756 J. Naujokas, Homestead, Pa.	2.00
1757 K. J. Čepulis, Clairton, Pa.	1.00

Kambario įrengimo darbas jau pradėtas. Šią vasarą įvyks atidarymas, dedikacija.

Bėt mes, Amerikos lietuviai.

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Darbininkijos kultūriniam gyvenimui pagerinti šalia klubų, kuriuos steigia Darbo Rumai, daug daro ir Liet. Krikščionių Darbininkų Sąjunga. Šiuo metu steigiamas dar 15 naujų S-gos skyrių. Gegužės pradžioje Vilniuje steigiami Liet. Krikšč. Darbininkų S-gos kiemsargių ir tarnaičių skyriai Vilniuje. Geg. 12—13 d. Vilniuje įvyks L. Kr. Darb. S-gos suvažiavimas. Vyrtausybė suvažiavimo dalyviams duoda 50% nuolaidos geležinkeliais. Šią vasarą birželio 16—29 d. Pažaislio pušynuose rengiami katalikų darbininkų kursai — stovykla. Sąjunga leidžia seniausį darbininkų laikraštį Lietuvoje "Darbininkas".

KAUNAS. — Kad Lietuvos ekonominė padėtis, nežiurint aplinkui siaučiančio karo, vis tebegerėja, parodo ir tas faktas, kad mažėja turtų užskolas išvazėjimai. Per šiuo metų sausio ir vasario mėnesius įvyko 209 varžytynės turtų užskolas. Perna tais pačiais mėnesiais įvyko 333 varžytynės. Tuo būdu šiemet varžytynės sumažėjo 37 nuosimėjais. Iš tų buvo: žemės ūkio 134 varžytynės su 487,1 tukst. litų skolų, pramonės ir amatų 15 varžytynių su 50,9 tukstančių litų skolų, prekybos varžytynių 32 su 99,4 tukst. lit. skolų, kitų užsiėmimų (daugiausia namų savininkų) 28 varž. su 599,8 tukstančių lit. skolų.

VILNIUS. — Nuo balandžio vidurio prasidėjo garlaivinių kystė Lietuvos vidaus vandenimis. Lietuvos Baltijos Lloydas neseniai nupirktį garlaivį "Lietuvaite" ir "Aušra" ir valdinis garlaivis "Klaipėda" balandžio 18 d. atplaukė iš Kauno į Vilnių. Pirmieji du garlaiviai liks Vilniuje ir palaikys susisiekimą Neriu tarp Vilniaus ir Verkių. Šį kelią ruošia Lietuvos Baltijos Lloydas perima pats ir atperka iš buv. lenkų savininkų tuo ruožu plaukiojusius garlaivius. "Klaipėda" pradėjo ekspedicinę kelionę Vilniaus vandens kelių rajono vandenimis.

Šiemet rugpjūčio mėn. viduryje Vilniuje įvyks antrasis Lietuvos geografų kongresas su mokslinėmis ekspedicijomis į įvairias Vilniaus srities vietas.

Kessler's AMERIKOS DIDŽIAUSIA DEGINĖS VERTYBĖ

Kessler's Private Blend Whiskey. 75% Neutral Spirits distilled from Grain. 90 Proof. Julius Kessler Distilling Co., Inc., Lawrenceburg, Ind.

Padėti Pinigai kas Mėnesi Prieš 11 d. neš Nuošimti Nuo 1 Dienos

Turtas virš \$4,700,000.00
Atsargos fondas virš \$340,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Pajėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
 and
LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
 Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
 Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
 SAVINGS FEDERALLY INSURED
 4192 ARCHER AVENUE
 Tel. VIRginia 1141

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS ISLYGOMS.

• Mokėdami kaip randą — išmokėsite už savo namą.
 • Firma negu duosit darbą, kreipkitės pas mus, gausit gerą sąlygas. APSKAIČIAVIMAS DYKAL

B. SHUKIS & CO.
 4131 SO. FRANCISCO, AVE.
 Telefonas LAFAYETTE 5324

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO Rytmetinių W. H. I. P. RADIO PROGRAMU

1490 KYLOCICLES 10:00 VALANDA RYTO

RAŠTINĖ: 6912 SO. WESTERN AVE. PROSPECT 4050

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
 3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
 Stogus, rinas, stoglangius ir sienų apmušimus. Taisome bet k. Atnaujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai aprūstas.

Mūsų naujas antrasis yra toks:

ZELVIS BUILDING COMPANY
 2716 West 42nd Street.
 Tel. Lafayette 0331

Muro, Concrete ir Carpenter Darbo — Taisom Senus — Statom Naujus Namus. Apskaičiuojam ugnies nuostolius veltui. Mes taipgi sufinansuojam lengvais išmokėjimais.

ALBERT LUMBER & SUPPLY COMPANY
 Statybos medžiagos bargenai

Pirk statybos medžiagą su patikėjimu. Aukščiausia rūšis, pigiausia kaina.

Plaster Board kv. pėda 2c
 Sienu Lentos — 4x6 pd. iki 4x10 pėda. Ketv. pėda 2c
 Izoliacijos lentos — kv. pėda 3 1/2c
 Maleva labai specialiai reg. \$2 galionas, dabar \$1.25; reg. \$3 galionas, dabar \$1.95
 2x4, 8 iki 16 pd. už pėda 2c
 1x6 lentos 6 iki 16 pd. už pd. 1 1/2c
 Nereikia jums pinigų, čia galite gauti 3 metams išmokėti ant savo parašo. DYKAI apskaičiuojamas ir dykai pristatymas.

ALBERT LUMBER and SUPPLY CO.
 3800 SO. WESTERN AVENUE
 Tel. LAFAYETTE 2101
 Atidara 7 v. r. iki 6 v. v. Sekmadieniais 8 v. r. iki pietų

Stanley Mitchell Co.
 Expertai Beer Co'l Valytojai.
 6059 SO. WASHINGTON AVE.
 Tel. Hemlock 7407
 CHICAGO
 Plumbers Union Local No. 120
 A. F. of L. nariai.

Garsinkitės "N-nose"

M A D O S

4444

No. 4444 — Pavasarinė suknelė. Sukirptos mios 12, 14, 16, 18 ir 20 taipgi 32, 34, 36, 38 ir 40 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžių numerį pažymėti mirę ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūsti pinigų arba pašto ženkliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
 Čia įdeda 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No.
 Mios per krutinę

(Vardas ir pavardė)
 (Adresas)
 (Miestas ir valstija)

NAUJIENOS

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.

NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENU prenumerata Amerikoje (be Chicagos) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS — pinigų siųskite šiuo antraštu:

"NAUJIENOS"
 1739 SO. HALSTED STREET
 CHICAGO, ILLINOIS

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu	\$8.00
Metams	4.00
Pusei metų	2.00
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjtojus:	
Viena kopija	3
Savaitei	18
Mėnesiui	75

Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta):

Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	1.00
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvoje ir kitur užsieniuose:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Organizuojasi komitetas sąjungininkams padėti

Daug žymių Amerikos žmonių — laikraštininkų, profesorių, aukštųjų dvasininkų, darbininkų judėjimo vadų ir k. — rašosi į komitetą, kurio tikslas yra skleisti Jungtinėse Valstijose mintį, kad Amerika turi būti apsaugota, padedant sąjungininkams laimėti karą su Hitleriu. Komiteto sumanytojas yra žinomas laikraštininkas William Allen White.

Į komitetą stoja žmonės iš įvairių politinių partijų. Kai kurie jų dar visai neseniai agitavo už Amerikos izoliaciją. Pavojaus, kad Europos demokratijos gali pralaimėti karą, atidarė akis tiems amerikiečiams. Jie suprato, kad Hitlerio pergalė pastatytų į labai keblią padėtį Jungtines Valstijas, kuomet jos paliktų be draugų pasaulyje.

Griežtos reformos Anglijoje

Naujoji Anglijos valdžia pasiūlė parlamentui įvesti griežtą pramonės kontrolę, panaikinti privatinį pelną pervirši, apkraujant jį mokesčiais iki 100 nuoš.; suteikti valdžiai galią reguliuoti darbo jėgą, atsižvelgiant į krašto gynimo reikalus; paimti valdžios priežiuron bankus ir duoti teisę valdžiai pastatyti į krašto tarnybą kiekvieną žmogų ir visus krašto turtus.

Šiuos drastiškus įstatymo projekto patvarkymus laikraščiai vadina "diktatura". Sakysime, kad tai tiesa, bet šita diktatura yra visai kitokios rūšies, negu Hitlerio, Stalino arba Mussolinio despotizmas. Anglijoje tuos asmens ir turto suvaržymus pavesta apsvaistinti pačių žmonių laisvai išrinktiems atstovams. Jie nebus žmonėms užkarti smurtu.

Tik pavartodama kiekvieną lašą savo jėgų ir savo energijos, sutauptos pramonės, ukių ir finansų įmonėse, Anglija gali tikėtis laimėti pergalę. Senoji Chamberlaino valdžia nebuvo pasiruošusi dabartinei baisiai kovai, ir Anglija atsidūrė ant pražuties krašto.

Kapitalistiškas supuvimas

Per devynis mėnesius, nuo karo pradžios iki dabar, Anglija ir Francuzija labai menkai tepasiruošė karui, nors jų valdžios turėjo gerai žinoti, su kokių pavojingų priešu jos turi reikalą.

Nacių ofensyvas šiaurės pajurio kraštuose iškėlė aikštėn tiesiog netikėtino apsilaidimo faktus. Sąjungininkams stingsa lėktuvų, stingsa didžiųjų tankų, priešlėktuvinių kanuolių ir daugelio kitų karo įnagių, be kurių šiandien negalima nei sėkmingai gintis nuo gerai apsiginklavusio priešo, nei jį pulti. Francuzijos generolai per 20 metų gyvėję savo neįlaužiamą Maginot tvirtovių liniją, bet ilga Francuzijos siena už Luksemburgo ir Belgijos nugaros buvo palikta be tvirtovių apsaugos.

Kodėl bent tuomet, kai prasidėjo karas, Francuzija ir Anglija nepasirūpino tų spragų savo apsigynimo sistemoje užkirsti? Matyt, jų valdančioms klasėms tai daryti "neapsimokėjo". Kapitalistų atstovai tas šalis valdė, o kapitalistams kur nėra pelno, tenai nėra intereso.

Jau naciams įsiveržus į Holandiją ir Belgiją, žiniose iš Londono buvo pranešta, kad Anglijoje dar tebėra pusantro milijono bedarbių! Kraštui reikia visos savo jėgos sukoncentruoti mirtinai kovai su priešu, o čia 1,500,000 žmonių, galinčių ir norinčių dirbti, vaikščioja gatvėmis be darbo, — kuomet kariuomenei truksta reikalingiausių karo pabūklų! Tegu valdžia bedarbius maitina išdo pinigais, o mums tos "rankos" nereikalingos, nes iš jų nėra "biznio".

Šitokio nusistatymo laikydamiesi, Anglijos kapitalistai ir privėdė kraštą prie dabartinės katastrofos. Francuzijos kapitalistai buvo negeresni. Nematydami progos pasipelninti iš tvirtovių statymo ir spartaus karo lėktuvų gaminio, mokant žmonišką atlyginimą darbininkams, jie laukė. Ir jų valdžia laukė, pasitikėdama, kad karą bus galima laimėti be karo, kuomet Hitlerio kareiviai ims badu mirti blokadose apsiaustose Vokietijoje.

Toks pat dvasios supuvimas, matyt, buvo apėmęs ir Francuzijos kariuomenės vadovybę, jeigu ji pasirodė visiškai nepasiruošusi sulaukyti pirmą didelį nacių ofensy-

vą. Jos paskirti generolai ir karininkai, gal but, slapta imdavo kyšius iš Hitlerio agentų, jeigu jie galėjo pražioti, kaip nacių motorizuotos divizijos veržėsi į Francuzijos teritoriją. Net Meuse upės tiltus jie "užmiršo" išsprogdinti!

Francuzijos ir Anglijos žmonės dabar turi kraują ir gyvastimis mokėti už tą kapitalistinių savo valdžių apsilaidimą. Reikia tikėtis, kad po šios pamokos tas paraziškas elementas daugiau demokratijoms ant sprando nebesėdės.

== APŽVALGA ==

ANARCHISTĖ EMMA GOLDMANN

Chicagoje neseniai buvo palaidota anarchistė Emma Goldmann, mirusi mieste Toronto (Kanadoje). Ji buvo sulaukusi 70 metų amžiaus.

Emma Goldmann buvo gimusi Kaune, Lietuvoje, kurią tuomet valdė Rusija. Septyniolikos metų amžiaus ji atvyko į Ameriką ir čia labai smarkiai veikė anarchizmo judėjime, sakydama kalbas ir rašydama straipsnius laikraščiuose. Pasaulio karo metu ji ir jos vyras, Aleksandras Berkman, buvo nuteisti vieniems metams į kalėjimą, o po karo buvo išdeportuoti į sovietų Rusiją.

Kol Emma Goldmann gyveno Amerikoje, ji labai karštai simpatizavo bolševikams, kaip ir daugelis amerikiečių, kurie buvo įsivaizdavę, kad Leninas įsteigė Rusijoje "socializmą", kuomet tikrumoje jo vadina moji sovietų valdžia prispaudė darbo žmones arčiau, negu kapitalizmas. Kapitalizme darbininkai yra išnaudojami ekonominiai, bet jie turi bent politines teises ir gali laisvai organizuotis bei šviestis. Bolševikiška diktatura šitas teises darbininkams atėmė.

Maskvoje Emma Goldmann buvo priimta labai iškilmingai. Bet greitai ji pamatė, kad sovietų rojuje yra mažiau laisvės, negu Amerikos kalėjime, iš kurio ji išėjo prieš tai, kai buvo deportuota Rusijon. Ištrūkus iš bolševikių despotizmo, ji parašė 1924 m. knygą "Mano nusivylimas Rusija". Dviem metais vėliau ji parašė antrą knygą: "Dar daugiau mano nusivylimų Rusijai".

Ji norėjo grįžti į Ameriką, bet negavo leidimo. Per kelis paskutinius metus ji gyveno Kanadoje. Tik jai mirus, Amerikos imigracijos vyriausybė leido jos kūną atvežti į Chicago palaidoti.

Visą savo gyvenimą Emma Goldmann kovojo už žmogaus laisvę. Ji manė, kad žmogus negalės būti laisvas, kol gyvuos valdžios, nes ir geriausia valdžia, jos nuomone, žmogų pavergia. Prieš 50 metų tokių anarchistų Amerikoje buvo daug. Vieną laiką jie buvo įgiję daug įtakos ir darbininkų judėjime, vadinamose "industrialinėse" unijose (I.W.W.). Bet industrialinis unijizmas arba, kaip Europoje sakoma, sindikalizmas, yra daugiausia ekonominis, negu politinis judėjimas. Emma Goldmann ekonominėmis darbininkų organizacijomis mažai teisiinteresuota. Ji buvo "filosofinė anarchistė", t. y. inteligentiško proletariato atstovė.

MASKVA NUSIGANDUS

Netikėtai didelį nacių pasisėkimai Holandijoje, Belgijoje ir šiaurinėje Francuzijoje nugalėdino Rusijos diktatorių Staliną ir jo bendradarbius. Jie bijo, kad Hitleris, laimėjęs karą su vakarykščių demokratijomis, pasidarys šeimininku Europoje, ir tuomet sovietų Rusija pavirstų Berlyno vasalu — arba gali atsitikti dar blogiau: Hitleris gali pasukti savo motorizuotąsias divizijas į rytus.

Diplomatinuose sluoksniuose

Washingtonė gauta žinių, kad Maskva jau galvoja, ar nebutų geriau jai dėtis prie sąjungininkų ir stoti į karą prieš Trečiąjį Reichą, pirma negu Hitleris pataps Europos diktatoriumi.

Vienas "The New York Times" korespondentas Washingtonė rašo:

"Visi ženklai rodo, kad Juozas Stalinas, sukurtydamas nacius užpulti Vakarių Europą ir nukreipdamas jų dėmesį nuo Rytų, tikėjosi, kad karas tęsis ilgai ir išsems abiejų pusių jėgas. Diplomatinuose sluoksniuose manoma, kad jisai šiuo tikslu planavo paremti pradžioje vieną pusę, paskui antrą."

"Bet dabar pranešimai iš Maskvos rodo, kad sovietų valdovus beveik apėmusi panika. Stalinas, kaip ir visuomet, sėdi užsidaręs Kremliuje, bet tas jausmas pasiekė ir jį. Trumpai sakant, juos gąsdina šmėkla Vokietijos kareivių Rusijos lygumose."

"Iš patikimų šaltinių čia yra patirta, kad vidujinė padėtis Rusijoje neatrodo Sovietų Sąjungos vadams pakankamai gera, kad ji galėtų įsikišti dabar, kuomet Maskva mano, kad sąjungininkai gali būti smuikti."

Bet jeigu Anglija ir Francuzija nacių ofensyvą sulaukė, tai Stalinas gal nutartų stoti į eilę su demokratijomis prieš Hitlerį. Žodžiu, iš Maskvos gali ateiti įsakymas komunistams pasukti "partijos liniją" į priešingą pusę — nuo Hitlerio link demokratinių "imperialistų".

Rusijos armiją labai susilpnino gabiausiųjų jos generolų "išvalymas". Bet kareivijai turi milžinišką skaičių. Sovietų oro laivynas taip pat yra nemenkas. Todėl rusams čius kariauti prieš Vokietiją, Hitleriui tektų kovoti dviejuose frontuose.

Įvairios žinios iš Lietuvos

KAUNAS. — Lietuvos moterų tautiniam laivynui remti draugijos ir Jurininkų sągų iniciatyva buvo suauktas visu organizacijų atstovų ir visuomenės veikėjų pasitarimas į daug įtakos ir darbininkų judėjime, vadinamose "industrialinėse" unijose (I.W.W.). Bet industrialinis unijizmas arba, kaip Europoje sakoma, sindikalizmas, yra daugiausia ekonominis, negu politinis judėjimas. Emma Goldmann ekonominėmis darbininkų organizacijomis mažai teisiinteresuota. Ji buvo "filosofinė anarchistė", t. y. inteligentiško proletariato atstovė.

VILNIUS. — Vilniaus mieste pasitalkė įvykių, kur pasitę šunės apriejo kitus šunes, o sykį ir apkalėdžio žmogų. Jau žiemos metu pradėta griebti kova su šunų pasitimu Vilniaus krašte, pasireiškusi lenkų vokiečių karo metu, ir Vilniuje bei kituose krašto miesteliuose palaidi šunes gaudomi ir naikinami. Vilniaus mieste dirba keli šunegaudžiai, kurie kasdien gatvėse sugauna po 15-30 šunų. Nuo Naujų Metų sugauta apie 4000 vaikataujančių šunų, kurie beveik visi buvo sunaikinti.

Suomijos likimo akivaizdoje

Neutralumo sąvoka. — Valstybė, kuri vienaip kalba, o kitaip daro. — Petro Didžiojo keliais. — Kuusinenas liko užkietas ir užpeckijęs. — Skirtingi budai, bet rezultatas tas pat. — Gyvename, kaip užrištame maiše. — Atbuko žmonių kritiška mintis. — Protenkrat.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Ar tenka įrodinėti, įtikinti, listų vergas! Viena aišku, kad kad Lietuvos plačiausių gyvenimų sluoksnių visų simpatijos viršų ir atgyja čia Petro Didžiojo rusų vedamos tautos imėse. Visi atsidėję sekė Suomijos karą ir veik niekas neabejojo, kad tai kaujasi nelygios pajėgos, kad Suomija turėdanti savo pajėgomis išsekti. Bet visiems taip pat buvo aišku, kad Suomiją užpuolė grynai imperializmo vedama SSSR.

Bet gyvename tokius laikus, kuomet ne visuomet galima ryškiai, aiškiai savo jausmus parodyti, kuomet tenka, bent tam tikru momentu, likti daug kalne "neutraliais". Tasai "neutralumas" ne visuomet iš mūsų pačių gilių įsitikinimų diktuojamas, o ypatingai, kaip pas save turime "svečių".

Mes tuos "svečius" pas save nekvietėme, bet tik dėka tam tikrų aplinkybių jie pas mus apsigyveno.

Gyvena ramiai ir dėl jų kol kas skūstis netenka. Tiesa, buva visokių smulkių nesusipratimų, bet tai, taip sakant, savos šeimos reikalas.

Štai jau turime šiaurės frontą ir "taiką". Mums čia atrodo, kad tos taikos buvo reikalingi kaip vieni, taip ir kiti. Vienų pajėgos pradėjo išsekti ir jau rezervų pritruko, nors pasiryžimo buvo iki valgių. Pas kitus tiek buta aukų, tiek materialiu nuostolių ir abejingų rezervai, kad taip pat teko taikos trokšti.

Suomija turėjo priimti jiems padiktuoją taiką.

Sutiko! Pačiame šiaurės krašte dar viena demokratine valstybė stipriai sugniuždyta. Ir sugniuždė ją ne fašizmas, bet komunizmas, šiuo metu aiškus fašizmo talkininkas. Ir įdomu, kad Suomijos gyventojai, nepaisant kokio jie būtų luomo, kokių pažiūrų, visi bėga iš tų sričių, kurios atitenka tai valstybei, kuri visam pasauliui skelbia, kad žmonių gerovė jų krašte kles-tė klesti, kad tenais žydi laisvas gyvenimas, kad žmonės tenais visoko priteikę ir socialai gyvena, bet nuo tos visos gerovės laisva suomių tauta galvatručiais bėga!

Šimtai tukstančių suomių iš užimtų SSSR sričių traukiasi. Visi bėga į karo nualintą kraštą, bet nesiryžta savo likimo sujungti su SSSR tautų likimu.

SSSR jokia šėlusi čia propaganda nepadėjo ir suomių neįtikino, kad busi SSSR gerai gyventi! Tai štai kokie Stalino kaukaziški pyragai! O SSSR? SSSR spauda ir radijas skelbia, kad jie Viipuri, tai yra Viiborgą jo griuvėsiuose atkarija naują rusų miestą, supraskite, rusų miestą, bet ne suomių, ne komuną steigia, bet rusų miestą!

Juk SSSR dar turi Kareliją, kur gyvena tokie pat suomiai, kurie gal tik skirtingą tarnę vartoja, bet suomiai. SSSR užkariautose vietose ne iš Karelijos gyventojus žada apgyvendinti, bet rusus, nes kuria čia rusų miestą!

Tenka spėlioti, kad SSSR Karelijos gyventojais taip pat nepasitiki. Vadina, iš suomių alimty žemių kuriama rusų kolonija. Suomiai iš tų vietų išlaistė, išbėgiojo, kareliai, matyti, nepatikimi ir kuriama rusų kolonija, o Stalinas yra visų tautų užtarėjas ir globėjas!

Išvada, arba Stalinas tapo bejėgis, arba jisai rusų naciona-

SSSR rusų nacionalizmas ima viršų ir atgyja čia Petro Didžiojo rusų vedamos tautos imperializmas! Jau tasai rusiškas imperializmas pasistumėję šiaurėje, įkėlė koją Baltijos jūrose ir ryškiai sakosi, kad SSSR turi tapiti Atlanto vandenyno valstybe. O jei šitai, tai ir kitoms šiaurės valstybėms grėsia didelės pavojus, nes Atlanto krantus galima pasiekti tik per Norvegiją, Švediją...

Netolima ateitis parodys, kuriais keliais žygiuos rusų imperializmas. Tasai rusų nacionalizmas per Kiniją mėgino žengti toliau į Tolimius Rytus, bet čia susidūrė su stipria Japonija.

Dabar Kinija jau palikta sau viena grumtis su Japonija, o SSSR meilėmis akimis žiūri į Japoniją, nes nenori, kad Japonija darytų bet kokias klūtis niokti šiaurės demokratines valstybes.

Stalino vedami politikai iš pradžių mėgino Suomiją sprogdinti iš vidaus. Tuo tikslu jie buvo sudarę taip vadinamą Suomijos Kuusinenos vyriausybę. Kuusinenas yra buvęs Suomijos socialdemokratas, parlamento narys, išprusintas vyras, baigęs Helsinkio miesto universitetą ir 1919 metais pasekė komunistus. Tai vyras mažai kalbus, mėgstas gerai rėdytis, ramiai gyventi ir klusnus, tikras gero valdininko tipas.

Kai bolševikai galutinai buvo iš Suomijos išvyti, tais pačiais metais Kuusinenas pabėgo į Maskvą ir čia tyliai visą laiką Kominterne valdininkavo. Kominterne jisai buvo žinomas, kaip vyras visuomet gražiai pasirėdęs, tylus ir klusnus.

Šitam vyrui buvo pavesta dabar Suomiją sprogdinti iš vidaus. Maskva spėjo jo, kad kaip tik busianti sudaryta komunistinė Suomijos vyriausybė, tai tuoj pačioje Suomijoje kilsianči revoliucija, bet išėjo kitaip. Suomijų tauta Kuusinenos nepa-klauzė ir ryžosi kautis.

Patys rusai greitai apie Kuusinenos vyriausybę pamiršo ir atvirai pradėjo rašyti, kad SSSR armija žygiuoja į Suomiją.

Štai sudarant taiką su Suomija jau Kuusinenas visai nefiguravo ir tasai frantas liko tiek pamirštas, kad net nepaskirtas užimtos Suomijos srityse bet kokių valdininkėlių. Viipuri mieste, suprask, Viiborgo miesto vyriausiu tvarkdariu paskirtas rusas Bieložiorov.

Nepamirškime ir tai, kad kaip tik Suomijos karas su SSSR prasidėjo, tuoj buvo siu-loma iš naujo su Suomija derybės, bet tuomet Maskva išdėdžiai atsakė, kad ji jau su revoliucine Kuusinenos Suomijos vyriausybė yra sutartį pasirašiusi ir dabar nėra ko su Suomijos vyriausybė derybės, nes ji nėra teisėta suomių tautos vyriausybė...

Ir štai dabar tas viskas pamiršta ir SSSR su ta neteisėta suomių tauta taiką pasirašė, o Kuusinenos vyriausybė visai pamiršo...

Tai taip rašoma istorija! Stalino politikai mažai ku skiriasi nuo buržuazijos valstybių politikų, dar daugiau, jie eina kitų diktatorių pėdomis ir tai daro komunistai internacionalistai, kurie dedasi pasaulio darbininkijai nete laisvę, duoną, sotų gyvenimą, darbą, naikiną luomų nelygybę!

Raudonoji armija, tasai proletariato avangardas, revoliucij-

jos pažiūra žygiuoja imperializmo keliais.

Suomijų tauta, visi kaip vienas, bėga iš tų sričių, kur tik įsigali Stalino pakalikai ir tose srityse tenka iš kitur rusus atgabentus apgyvendinti. Tai tokiais keliais čia Stalino kuriam revoliucija. Žemės plotai pasilieka be vietos gyventojų ir jų vietoje vežami iš kitur rusai! Tenais, kur pasirodo Hitlerio kariuomenė lenkų lygumose, lenkai vietos gyventojai išstremiami, naikinami ir jų vietoje vokiečiai apgyvendinami!

(Bus daugiau)

LIETUVOS ŽINIOS

VILNIUS. — Balandžio 25 d. 14 lietuvių organizacijų vadovybių delegacija įteikė arkivyskui Jalbžykovskii memorandumą. Memorandume, be kito, sakoma: "Dabartinė pamaldų tvarka Vilniaus bažnyčiose ir lietuviškosios visuomenės tikybinių reikalų aprūpinimas yra nenormalioje padėtyje, nes prie parapijinių bažnyčių nėra lietuvių kunigų, galinčių teikti lietuviams reikalingus patarnavimus, lietuviškomis pamaldoms bažnyčiose paskirtas labai nepatogus laikas, bažnytinėje vyriausybėje nematyti susirūpinimo sutvarkyti lietuvių katalikų tikybinių reikalus taip, kaip priderėtų būti padaryta, atsižvelgiant į lietuvių aspiracijas ir jų teises, kaip žymios Vilniaus miesto tikinčiųjų gyventojų daugumos. Nepakankamas atsižvelgimas į lietuvių reikalus ir teises iš bažnytinės vyriausybės pusės sudaro palankią dirvą įvairiems incidentams, kurių pasitaiko Vilniaus bažnyčiose. Kad tie nenormalumai būtų pašalinti ir kad Vilniaus lietuvių tikybinių reikalai būtų tinkamai aprūpinti, organizuoti Vilniaus lietuvių visuomenė nutarė atkreipti bažnytinės vyriausybės dėmesį į esamus nenormalumus ir ją prašyti: 1) įvesti visose Vilniaus parapijų bažnyčiose tinkamomis valandomis lietuvių kalba pamaldas, 2) duoti į visas Vilniaus parapijas bažnyčias kunigus lietuvius klebonus ir vikarus, ypač į Aušros vartų, Kalvarijos, Šv. Jono, Šv. Dvasios, Šv. Jokubo, Šv. Petro ir Povilo, Sald, Jėzaus Širdies bažnyčiose, 3) Šv. Dvasios ir Šv. Jokubo parapijų klebonai turi būti lietuviai ir tose bažnyčiose kiekvieną šventadienį su ma lietuviška. Delegacija taip pat prašė Vilniaus arkikatedroje bazilikoje skirti tinkamą sumai laiką, 4) pasirūpinti, kad Vilniaus arkivyskupijos vadovybės organuose, kurioje ir kapitolijoje būtų lietuvių kunigų ir 5) kad į kunigų seminariją galėtų stoti lietuvių jaunimas." Nei vieno prašymo punkto arkivyskupas nepatenkino, nei į vieną neatsakė teigiamai. Priešingai, jis sakė, kad šį judėjimą kelia socialistai ir komunistai, kad lietuviai bažnyčiose lietuvių kalbos reikalauja politiniais sumetimais ir kad teisiškai jis negalės keisti pamaldų tvarkos. Vilniaus lietuvių, įsitikinę, kad sąmoningai yra provokuojami incidentai, nutarė pasiųsti delegaciją pas naujai atvykusį apaštališkąjį nuncijų į Kauną.

VILNIUS. — Vilniaus Balso korespondentas iš Kaltinėnų (Vilniaus kr.), rašo, kad Smiltnuose tarp ežerų ir miškų rastas begyvenas įsirausęs į žemę valstietis Kalvelis su žmona ir 5 vaikais. Jis tiek neturtingas ir jo gyvenimas toks skurdus, kad du jo vaikai rasti beveik nuogi. Kalvelių šeima suradęs policininkas susijaučias pareiškė, kad skurdo visur pasitaiko, bet tokio skurdo, kaip Rytų Lietuvoje jis niekada dar nėra matęs.

KAIP LIETUVIAMS TEKŲ UŽ LENKIJĄ KARIAUTI SU VOKIEČIAIS

Laiškas Iš Dukšto (Švenčionėliuose)

(Žemian seka įdomus laiškas nuo Dukšto apylinkės gyventojų K. Veličkos, kurį neseniai gavo chiegiečiai pp. S. Veličkos, 4119 South Ashland Avenue. Laiškas rašytas buvo pašauktas Lenkijos kariuomenėn, kai kilo karas su Vokietija, ir jis aprašo ką fronte patyrė, Pas K. Velička yra chiegiečių pp. Veličkų giminaitis).

(Žiūr. "N." nr. geg. 17, 18, 20, 21, 22)

(Tęsinys)

Iš pragaistingos ugnies Kalne Nr. 12 sugrįžom apie vidudienį ir apsigyvenom Ukrainiečių gimnazijoje, prie šios Lwovo ligoninė. Čia pat buvo ir naujai iškasti kapai. Kai laisvas budavau, tai viusomet išeidavau pažūrėti kaip laidoja žuvusius. Iškasdavo duobę apie 20 metrų ilgio, apie tris pločio, ir į ją lavonus mesdavo kaip kulius, tik truputį žemėmis apberdami. Duobę tik tada užpildavo žemėmis, kaip ją pripildydavo lavonai. Kareivius laidojo šitaip tik apatinuose rubuose, o merginas — sanitares suvyniodavo į baltas paklodes. Laidojo be kunigų ir be grabų.

Tą dieną, į pavakarį, užėjo apie 30 vokiškų lėktuvų ir manėm, kad visą miestą sugriau. Bet mažai bombų mėtė, gal 50, pasidairė lakunai po miestą kur buvo mūsų pozicijos, ir vėl nuskrido savo keliais.

Naktį nėjom į ugnį, bet "ramiai" miegojom. Užė tikrai mūsų armot. Rytojaus dieną, tai buvo sekmadienis, išėjom į frontą, beveik ton pačion vieton, kur buvom pirmiau. Lieton lijo kaip iš kibiro ir visus labai sulijo. o dar buvo ganė šalta.

Dievo Taip Skirta?

Mūsų neprotišką vadas naktį beieškodamas vokiečių, pats mūsų pozicijas jiems išdavė. Iš jų pusės tik pasipylė rakietos, duodančios signalą artilerijai, ir vokiškos patrankos vėl pradėjo berti šovinius mums ant galvų. Pasislėpėm už murinio namo ir atsiguļėm. Bet vieta nebuvo labai patogi, nes mums už apikaklių bėgo šaltas vanduo nuo namo stogo. Mat, vis dar lijo. Galiausiai, nebegalėdami vandens pakęsti, iš tos vietos pabėgom. Ir nespėjom nuo to namo pasitraukti.

Sveikata ligoniams

Knygutė aprašo visokias vaistikas žoles šaknis, žiedus, lapus ir tt. su apskaitymu nuo kokių elementų jos yra tinkamos su spalvotų naujausių Europos karščių šalių žemėlapiu, parodančiu svarbiausias laivų ir orlaivų vietas ir linijas kelio tolimas nuo vieno ligi kitų vietų 35c arba 3 setai už \$1, taipgi pas mane galima gauti visokias žoles bei šaknis ant svarų, už pigesnę wholesale prekę negu kitur.

M. ZUKAITIS
333 DEAN STREET,
Spencerport, N. Y.

PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

1939 Mažas BUICK 4 durų sedan, radio, heater	\$695
1938 Mažas BUICK 4 durų sedan, radio, heater	\$665
1937 Mažas BUICK 4 durų sedan su viskuo	\$445
1936 PACKARD SENDAN su viskuo	\$345
1937 PONTIAC SEDAN su radio su heater	\$385
1936 OLDSMOBILE sedan su viskuo	\$345
1938 Mažas BUICK opera coupe su viskuo	\$555
1937 Mažas CHRYSLER SEDAN	\$365
1936 PONTIAC COACH, geram stovyje	\$285
1937 FORDAS SENDAN su radio heater, geram st.	\$365
1936 Mažas BUICK SEDAN, radio, heater	\$345
1934 CHEVROLET sedan, labai geram stovyje	\$165

Visi automobiliai pertaisyti, yra geram stovyje ir pilnai garantuoti

MILDA AUTO SALES

806 West 31st Street
VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ LOTAS
815 W. 31st St. skersai 31 gatvės north
SHOW ROOM
DOMINIKAS KUBAITIS, Savininkas
Atstovai:
KASTAS SABONIS, JOHN RODIN, TONY KAPISKEI "Shorty".

Charles A. Lindbergh, kuris savo kalboje per radio ragino Amerikos kontinento valstybes priimti bendrą apsigynimo planą.

siitraukti, kai vienas o gal keli šoviniai sprogo ir namą sugriovė. Mus tikrai būtų užmušę, palaidoję tarp plytalių. Gal taip Dievo buvo sutvarkyta, kad mums dar nebuvo skirta mirti.

Pasislėpėm kito namo viduj ir ten laukėm. Karininkas mus beveik prievarta vidun suvarė, manydamas kad gal kai kurie bandys pabėgti ir pasiduoti vokiečiams.

Lauke buvo šalta, putė piktas šiaurus vėjas. Ten pabuvus trumpą laiką, karininkas pasiūkė karuną (corporal) ir davė jam įsakymą eiti sužinoti kur mūsų vėžimai su šoviniiais. Jis lukterėjo ir man, "Wieliczko, chodź z mną," bet aš nusidaviau negirdįs. Tada pagriebi man už kojos ir ėmė šaukti kodėl neatsiliepiu. Pamelavau, bet paaiškinau, kad buvau užmigęs. Reikėjo eiti.

Užsidėjom bagnetus ant šautuvų, ir išėjom. O lietius vis dar krito upeliais. Už valandos laiko suradom mieste vėžimus, grįžom atgal, ir nusiavedėm dar keturius kareivius šovinių pasiimti.

"Sprzedali Polske"

Patrankos visur užė, šoviniai sproginėjo visose pusėse, kur nepažįstėjai — nepamė degė. Bet įsakymas reikėjo pildyti ir pasisėmė po šešis šovinius apsisukom grįžti savo stovyklon. Bet savųjų ten neberadom. Vokiečiai iš pasalių užklupo ir mus, bet grynėmės iš paskutinio ir vos-ne-vos pabėgom. Saviekius suradom tik rytojaus dieną.

Ir, taip, diena po dienos, vis rizikavom savo gyvybes mūsųose, vis laukėm kada užmuš.

Atėjo rugsėjo 22-tra. Pažiūrėję į savo poručinkus supratom, kad kas nors negero atsitiko. Jų veidai buvo persimainę. Negalėjom susikalbėti. Miesto policistai, kareiviai, pulkais ėjo ginklus sudėti. Visi buvo nusiminę, ėjo pasiduoti kuone verkdami. Mieste pradėjo atgyti judėjimas, nes šaudymas apsisėjo, ir visur girdėjom verkimą, "Sprzedali Polskę! Sprzedali Polskę!" — ("Pardavė Lenkiją! Pardavė Lenkiją!")

Vis dar nesupratau kas čia atsitiko, bet staiga pamačiau kokius tai dar nematytus kareivius, jojančius ant arklių. Atstatę revolverius jie veržėsi per žmones ir šaukė, "Brosai Ruzjoi!" (Mesk šautuvą!).

Supratom, kad tai bolševikai, Pasaulio galas atėjo, pagalvojom! Čia neatsiginam nuo vokiečių, o atjoja kitas priešas. Ginklus nusviedėm, ir pasileidom bėgti, kad kuogreičiausiai ištruktų iš miesto. Vietomis ištruktų bėję. Vienur

Gražiai Pagerbė Velionio Antano Jokanto Atminimą

Atidengė Paminklą Taut.
Kapinėse

Antanas Jokantas mirė lapkričio mėn., praeitais metais. Sukakus šešiams mėnesiams po jo mirties, p. Antanina Jokantienė, velionio žmona, pastatė paminklą ant jo kapo Tautiškos kapinėse.

Praeitą šeštadienį, gegužės 18 d., įvyko iškilmingas paminklo atidengimas.

Kadangi A. Jokantai buvo ir yra plačiai žinomi, ypatingai Brighton Parko kolonijoje, tatau ir suvažiavo skaitlinga publikos į Tautiškas kapines, prie velionio Antano Jokanto kapo.

Programo vedėju ir kalbėtoju buvo inž. K. Augustas. Jis savo įdomioje kalboje nupiešė žmogaus gyvybės bei gyvenimo vertę, prilyginamas, kad kaip kiekvienas gyvunas, ar augmuo, taip ir žmogus kas gimė, tas turi mirti. Gal vienas ar kitas ilgiau gyvena ir, nežinint kokių gyvenime smagumų kas turi, bet nuo mirties nėra apsaugotas.

Vaikinų kvartetas, pritariant akordeonui, sudainavo tam tikslui pritaikytas kelias dainas.

Po programo, p. K. Augustas, varde p. A. Jokantienės užkvietė visus į jos namus pietums.

Namuose, pas p. A. Jokantienę, suvažiavo daug žmonių, kuriems buvo iškelta rupestingai paruošti pietūs.

K. Č.

Diena iš Dienos

Milžiniškos Sidabrinės Vestuvės

Helen ir Kazimieras Gramontai, kurie užlaiko puošnią viešą užėgą ir svetainę vadinamą "Gramontas Hall", 4535 So. Rockwell St., praeitą sekmadienį, gegužės 19-tą d., minėjo savo sidabrinės vestuvės.

Šitokių skaitlingų ir iškilmingų sidabrinų vestuvių aš niekad lietuvių tarpe nesu matęs.

15-ka porų palydėjo "jaunuosius" į Brighton Parko lietuvių bažnyčią. Pašalinių ir pažįstamų laike ceremonijai susirinko tiek daug, kad visi nesutilpo į bažnyčią. Didžiausios minios stovėjo lauke ir laukė "jaunųjų" išeinant. Bažnyčia iškilmingai buvo labai išpuošta. Po ceremonijų kun. Antanas Briška pasakė gražų pamokslą, pritaikintą specialiai šioms apėigoms.

Pasirodė, kad jis šios "jaunuosius" surišo į "stoną moterystės" jau 25-ki metai atgal ir dabar tą "stoną" patvirtino.

Mažai Tokių Porų

Well, ar šiaip ar taip, faktas yra faktas, kad mes šiandien tokių porų mažai turime, kurios išgyvena 25-kis metus neišsiskyrę.

Po apėigų visi "vestuvinininkai" patraukė pas fotografa, kuris nuėmė krutamus paveikslus, o iš ten sugrįžo į p.p. Gramontų svetainę, ir čia prasidėjo vaišės. Sveteliai čia viešėjo ir linksminosi iki vėlybos nakties. Valgė, gėrė ir šoko.

Reikia žymėti, kad šiame 25-kių metų p-nų Gramontų ženybino gyvenimo jubiliejuje didžiulioj buvo naujieniečiai.

"Pajūniais" ir "pamergerimis" buvo: Della Dauskurdienė ir L. Lubick, Mr. ir Mrs. Woydat, Mr. ir Mrs. Yuška, Mr. ir Mrs. Popell, Mr. ir Mrs. Cheponis, Mr. ir Mrs. T. Gramontai, Miss Šukis ir Mr. Idzelis, Mr. ir Mrs. Krasauskas, Mr. ir Mrs. Balzekas, Mr. ir Mrs. Chas. Kriščiūnai, Mr. ir Mrs. Naujunai iš Rockford, Ill., Mrs. Ramančius, Mr. ir Mrs. McGown, Mr. ir Mrs. Shultz.

Kazimieras ir Helen Gramontai išreiškia širdingiausią padėką visiems dalyviams ir kun. Antanui Briškai už gražų pamokslą. Ačiūoja už brangias dovanas ir visus komplimentus, kokie tik buvo suteikti laike šių iškilmių. P.p. Gramontai niekad neužmirš šio įspūdingo įvykio.

— Steponas.

Susirgo Bronė Skurkienė

NORTHSIDE. — Teko patirti, kad anksti rytą pirmadienį, gegužės 20 dieną, tapo padaryta sunki operacija Bronėi Skurkieni.

Skurkiai yra pažangūs, kultūringi piliečiai, bet nesveikuoją. Mat, skurto nėra, kuri liga nusitveria, tą ir kankina. Tadgi ir draugė Skurkienė seniai jautėsi negerai ir turėjo pasiduoti operacijai. Nors ji dabar jaučiasi labai silpna, bet, daktaro manymu, operacija gerai nusisekė ir už dienos kitos jausis daug geriau. Linkėtina draugei Skurkieni kuogreičiausiai pasveikti.

X. Š.

MANO GIMTADENIO POKILIUI PRAEJUS

Mano gimtadienio pokiliui praėjus, dabar aš širdingai dėkoju visems draugams už man suteiktą netikėtą garbę, gėlių puokštus, malonius sveikintimus ir brangias dovanas. Atjausdama tai, kad šis parengimas suruošti lėšavo daug

laiko ir triuso, tat rengėjams ir bendradarbiams reikiu širdingą padėką ir užtai prie progos ir aš jums stengsiuosi atsilyginti.

Jei kokie stokumai įvyko iš mano pusės, tai aš širdingai prašau atleisti — svečių, vakaro rengėjų ir bendradarbių. Gal būtų kad tokios iškilmes reikalauja geresnės orientacijos. Aš to nenuginčiju ir ateiityje bandysiu tinkamiau susiderinti. Vienok tas mano draugų širdingas atjautimas mane dvasiniai sustiprina ir dabar mane vėl padrąsino bendradarbiauti visuose jų darbuose.

Taip pat aš nepamiršiu mūsų spaudos ir radio valandų vedėjų ir širdingai visiems linkiu gausos, laimės ir sėkmingumo.

— Ona Dovgin.

Išsiėmė Leidimus Vedėjoms (Chicagoj)

Elmer Kuzma, 18, su Yolanda Trifilio, 18

Felix Klodzinski, 21, su Harriet Szalkauski, 22

Edward McNally, 25, su Isabel Grepelis, 25

Carl Yurkis, 28, su Opal Boyer, 28

George Lipke, 35, su Jeanette Dutkus, 32

Ray Dennis, 21, su Charlotte Lepa, 20

Walter Osuch, 21, su Dorothy Wiza, 20

Earl Bourque, 24, su Irene Peck, 21

Charles Chap, 25, su Estelle Cherye, 23

Reikalauja Perskirų

Emma Gabas nuo Joseph Gabas

Antoinette Morgan nuo James Morgan

Gavo Perskiras

Frank Ziebell nuo Mary Ziebell
Apolonija Staniszewski nuo Frank Staniszewski

TARP MUSU BIZNIERIŲ

Naujieniečiai Naujam Biznyj

Petras Šliakis ir Chas. Bartkunas atidarė Beer Gardens Taverną ties num. 3260 West 111th Street, Mt. Greenwood apylinkė. Kadangi abu viršmėnėti draugai turi gerą pažintį su lietuviais ir yra patyrę toj šakoj, numatomia, kad jiems biznis čia gerai seksis.

Ištikrųjų, vieta čia yra jauki ir patogi, nes šale užėigos randasi gražus daržas, kuriame yra įrengti stalai ir aptvarai svečams ar mažiems piknikams ar parėms.

— Steponas.

**APRUPINK SAVO MAŠINĄ
DEL VASAROS**
Išmainyk aliejų, išgrysuok naujai ir įpilk vasarinį aliejų. Mes patarnausim greitai ir teisingai. Taisom elektros ir bateriečių reikalus.
KAYO'S SERVICE STATION
3047 So. Halsted St. Victory 9807

Vešk Tuos Sulankstyus Sparnus

AL'S BODY SHOP
610 W. 32nd St.
Tel. Victory 0308
Aš suvedinu ir ištaisau
Prieinama kaina
Al. Gudaitis, Sav.

Remkite tuos, kurie
garsinasi
"NAUJIENOS"

PIRKIT NAUJA
Chrysler arba Plymouth

Tai yra Geriausi ir Gražiausi Automobiliai Amerikoje; moderniška, išbulinti. Nužemintos kainos. Lengvi išmokėjimai. Teisingas patarnavimas pas

BALZEKAS MOTOR SALES
"U WILL LIKE US"
4030 So. Archer Avenue
Phone Virginia 1515

Remkite Lietuviška Žydųką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Tel. CICERO 5306
C. & M. PAUGA
DISTRIBUTORS
Parduodam geriausį ir stipriausį
FOX HEAD ALŲ
Vynai-Likierai-Gėrimai
i visus miesto dalis.
5031 W. Roosevelt Rd.
CICERO, ILL.

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei storus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Mūsų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis i visus miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlalomis ir Hollywood sviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

6-ti Metai Skersai Vartų
Nepamirškite Užėiti Pas:
PETE YOUNG
Narys 271 Post ir Ch. Liet. Dr-jos
Schlitz Alus ir Užkandžiai
83 ir Kean Ave., Willow Springs
Priešais Tautiškų Kapinių Vartus

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
Išima Už
PRABUVIMAS \$50.00
Ligoninėje
RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išėmimas ir Ligon.
REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagelba
GYDO VISAS LIGAS
Ekzaminacija
ir vaistai
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

KAINUOJA
MAŽIAU
PORA 1/2c
NUDAZYTI
KURTENUS SU
Gypsy
ECRU CURTAIN DYE
10c
Juz25c
YRA VAISTŲ IR NOTIONS
KRAUTUVĖS

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO
VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto
iki 9:15 val. ryto
Išgirsit vėliausias žinias,
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

**JUS IR JUSŲ DRAUGUS NUOSIRDŽIAI KVIEČIAME Į
IŠKILMINGO ATIDARYTO PARĖ
HILL TOP INN**
85 IR ROBERTS ROAD
1 mylią į vakarus nuo Harlem Avenue.
Šeštadienį ir Sekmad., Gegužės 25 ir 26, 1940
Pasilinksminimas—Muzika—Gėros valgis.
THOMAS J. SIMMONS **STANLEY DRANGELIS**

Pirkite Anglis Dabar—Kainos Nukrito
ALESAUSKAS & SONS
7100 So. Talman Ave.
Tel. PROSPECT 8742
Mes iškraustome modernu būdu
Pardavinėjame tikrai geriausios
kibybės anglis.

BALSO LAVINIMAS IR PRIRENGIMAS. MOKINIMAS
KALBŲ: ITALISKAI, FRANCUIZISKAI, VOKISKAI IR
RUSISKAI. AMERICAN OPERA COMPANY.

**MADAME DEL PREDA,
LEONARDAS BRUNVALDS**
3171 N. Clark Street
Saukite dėl kainų BUCKINGHAM 6707

**SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ
LAIKRASTIS**
VIENYBĖ
Svarbūs pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta.
Dienraštėje suteikiama žinios iš viso pasaulio
IR LIETUVOS.
VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veiklą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių autautimu.
Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapi ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Motery Pasauli"
Kaina metams \$5.00. Lietuvoje ir Brooklyne \$7.
Laivakorėjų agentūra ir patarnavimų biuras. Pinigų persiuntimas i Lietuvą ir kitur.
LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY

EINA KĄS KETVRTADIENĮ

IŠTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENĖS

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITE

Priešpradinės mokyklos II

Kaip tik buvo suprasta, kad ekonominė depresija daug kenkia vaikams, kurių tėvai uždirba tik žemas algas, ypatingai kenkia jų sveikatai ir išsilumui, tai šios priešpradinės mokyklos buvo įsteigtos kaip pašalpos žingsnis spalio mėnesį 1933 metais. Kada mažesnė alga privertė šeimą iš naujo sutvarkyti gyvenimo būdą, tai reikėjo kaip niekad prieš duoti tėvams patarimus, kaip tinkamai prižiūrėti jų vaikus. Daug bedarbių turėjo tą lavinimą ir patarimą duoti vaikams reikalingą prižiūrėjimą ir patarimą arba vadovystę, kuri tėvams buvo reikalinga.

Tad priešpradinės mokyklos buvo įsteigtos trigubam tikslui: 1) suteikti darbo bedarbiams mokytojoms ir nariams kitų profesijų, su jais turinčių ryšių; 2) apsaugoti neturtingų šeimų vaikų sveikatą ir globoti jų moralę pažvalga, ir 3) patarti bei vadovauti tėvams,

kaip prižiūrėti ir lavinti jų jaunus vaikus. Mokytojos ir kiti nariai šių priešpradinė mokyklų yra dažnai aplankę jų moksleivių namus, kad geriau susipažinti su šeimos nariais ir su naminėmis sąlygomis. Jie teikia tėvams progą aplankyti priešpradinės mokyklas, kad galėtų suprasti ir matyti kaip jų vaikai yra mokomi būti savistovus, kaip apsieiti su kitais sandarogai ir ramiai, ir kaip vartoti įrengimus harmoniškai grupiniam žaidimui.

Nė tik buvo kalbama su tėvais asmeniškai, bet ir buvo suteikta progos laikyti grupinius susirinkimus, kur buvo diskutuota įvairios temos apie vaiko auklėjimą ir priežiūrą ir apie tėvų bendrus interesus. Lankant šiuos susirinkimus tėvai galėjo išmokti daug to, ko jie pirmą kartą nežinojo, ypačiai apie specialiųjų įstaigų patarnavimus jų šeimos gyvenimo klausimais.

(Bus daugiau)

KULTūros Rateljio PIRMAS VIEŠAS NAUJŲ NARIŲ PERSTATYMAS

Šiais metais Kultūros Rateljio minėjo penkiolika metų sukaktuves, kaip narės nuo jaunų mokyklos dienų draugauja ir darbuojasi kartu. Taigi šiais metais dėta didesnės pastangos, kad būtų galima surengti gražesni pokyliai nei praityje Motinos Dieną.

Gražus, palankus, saulėtas oras prisidėjo prie pasisekimo šio įvykio, kai motinos ir dukterys rinkosi su linksmomis šypsenomis Southmoor viešbutyje, kur kvepiančios gėlės ir gardūs pušni pietūs laukė visus.

Šiais metais buvo ypatingai malonu sveikinti pirmą sykį atsilankiusias viešias, tai yra motinas neseniai prirašiusi narių, nes tik savaitė anksčiau formalškai buvo priimtos kaip K.R. narės: Victoria Kesaras, Jean Laske, Bernice Lucas ir Stella Strikol.

Iš viso susirinko trisdešimt linksmybų moterių ir panelių, tik gaila, kad ne visos narės ir motinos galėjo būti. Bet tikime, kad tolimame Rhinelande, Wisconsin, ponio Warekioienė taip pat linksmai pietavo gerai žinodama, kad jos niekad neužmiršta dukrelės Chicagoj. Taipogi dar tolimesniam miestui, Pittsburgh, Pennsylvania, ponio Lucas, be abejo, supėjo kaip jos vardas buvo suminėlas jos dukters lupomis, nes jos duklė Julia Saltimerienė drauge su Lucy Sadauskaite buvo komisijose surengime šio pokylio.

Visų gerai, širdingi linkėjimai buvo išreikšti, kad greit pasveikytų viena mūsų serganti motina, Cecilija Marozienė, iš Marquette Park apylinkės, kad galėtų dalyvauti su mumis kitame parengime.

Trumpai, bet labai tinkamai Kultūros Rateljio pirmininkė Bernice Balickaitė išreikšė oficialius priėmimo žodžius nuo dukterų visoms motinoms, kalbėdama gražiai lietuviškai.

Advokatė Stella Strikol, nauja K.R. narė.

Taipogi pakviesta advokatė Stella Strikol prabilti vardan naujų narių, kurias ji gana gražiai "representavo".

Atsakymą iš motinų pusės maloniai išreiškė pirmininkė motina, ponio Balickienė, linkėdama dar geresnio pasisekimo visuose Kultūros Rateljio darbuose ateityje.

Po pietų prasidėjo dainos ir buncio lošimas. Didelį šurpą padarė komisija pranešdama, kad visos motinos laimės prizus! Su geriausiais linkėjimais Alesauskas Furniture kompanija, New City Furniture, Peoples Furniture ir Roosevelt Furniture kompanijos buvo pridavę dovanas prizams. Paul Saltimeras, radio garsintojas, buvo pridavęs \$5.00 nupirkimui gražių prizų. Taigi, su šiais ir kitais prizais kiekviena motina laimėjo prizą.

Skirstėsi linksmos, pasitikinčios, kad netrukus vėl visos su eis į būrį maloniai praleisti kelias valandas, jausdamos, kad dukters norėtų dažnai taip vaišinti savo motinas. "Kasdien, kad būtų tau gardžios."

TAI MANO MAMA

Nuraudus, sušilus bėgiojau, skubinausi su paskutiniaisiais priedymais, per arkymais gražiai papuošto stalo, kuris buvo gausingai priuoštas gardžių maistu, gėrimu ir gražiu didžiulių rožių buketu.

Ši stalą paruošiau mamytėi Motinos dienai. Viską sutvarkiau, prijauostu nuėmiau, pasidabinau ir per langą kampu žiūrėjau rytuosna, iš tenai laukiau mamytės.

Laukiu dešimties minučių, jau ir pusvalandis ir visa valanda, o vis nesulaukiu jos ateinant. Juk pažadėjo punktualiai antrą valandą užėiti. Galvojau šį ir tą, teisinau šiaip ir taip ir galų gale pamačiau ją skubiai žingsniuojant ir lyg susiraukus, lupas krutina; nejaugi ji sau viena kalba?

Nusiskubinau atidaryti duris, apglėbus išbučiavau ir jos rupestingas veidas maloniausia šypsena apsigaubė.

Močiutė atsiduso ir griuvus kėdėn nuspyrė batelius, patogiai atsėdėjo, kojas ištiesė, akis užmerkė ir dar kartą giliai atsisėdė: "Dabar jaučiuosi lyg rojuje".

Nenorėjau jos trukdyti matydama ją taip patogiai ilsint ir pasiėlinimo bei nuovargio priežastį nutarau vėliau sužinoti, tai nuėjus virtuvėn čia užšalusius pietus šildyti.

Viskas vėl ant stalo, o mamytė saldžiai užmigus.

Palytėjus petį švelniai čiaudint: "Mamytė, gal išalkus, eisime užkąsti".

"Ne, ne, ačiū, aš soti", atsiliepė mama, bet dar kartą prakalbėjus, mamytė visiškai išbudus ir klausia ar formalūs pietai.

Gardžiai nusisypsojau, nes čia buvo jos pasivėlinimo priežastis, ji, matyti, dalyvavo formaluose Motinos dienos pietuose. Nuraudinau ją tardama, jog be mudviejų nei dvasios daugiau nebus.

Na, tai gerai, mama sako, tik pavėlyk man naudoti šauktelį, kur mano nuomone patogiau, juk aš laisvoji šalyje gyvenau. Nenoriu padarginti jau ir taip skaitlingą plėtimų būrį mano sukleje.

Tik tu išklausyk: siunčiant pirmąją vaišės dalį apie stalą, mano kaimynė netyčia alkune užgavo mano pilną lėkštę, kuri atsidūrė dugnu aukštyn ant mano kelių; na, žiūrėk kokia mano sterblė. Vėliau patarnautojas klausia: Keptos paukštienos su prieškoniais ar tuštytų grybų su jautiena? Atsiminiau savo vidurių opumą, skubiai pareiškiau: aš jau po pietų.

Toliau seka įvairūs tortai, patarimai klausia: Keptos paukštienos su prieškoniais ar tuštytų grybų su jautiena? Atsiminiau savo vidurių opumą, skubiai pareiškiau: aš jau po pietų. Toliau seka įvairūs tortai, patarimai klausia: Keptos paukštienos su prieškoniais ar tuštytų grybų su jautiena? Atsiminiau savo vidurių opumą, skubiai pareiškiau: aš jau po pietų.

duonelės! Kasdien be darbo išsėtu rankelės! Tai pirmas noras tau tavo dukterės."

Sonja

KELIU

Išėjau į lygų kelią, Platų vieškelį. Kur tave man sueikoti, Oi dalia, dalužė!..

Dangus — lyg calunas juodas, Išliestas virš žemės; Nematyti, neregėti Nei vienos žvaigždės...

Rauda vėjas, apkabinęs Liepą pakelėje. Rauda vėjas, rauda liepa, Ašarėles lieja.

Daug plačių siaurų keelių Kryžkelius supinta, Daugel čio čia vargelių, Daug pėdų išmintų...

Klausinėtu pakelėje Kožną akmenužį, Klausime lakuną vėją: "Kur dalia dalužė?"

Katras kelias į laimužę, Į saulutę šviesią?.. Niekas niekas to nežino — Veltui klausinėsi...

nepakalbėjo neišdrįsau spilkos iš košės išsimti.

Išeinant turėjau dantis žibinti širdingai dėkodama ir kokiame tai fondui penkis dolerius aukoti, niekas mažiau neaukojo.

Tai to, vaikel, nuvargus, išalkus, bardama garsiai save, pas tave atšikubinau, tai bukerutė, duok švartą sukleje, šiuos ir valgykime maloniausias Motinos dienos vaišes be formalumo."

Pabučiavau ją tardama: tai mano mama.

Bendradarbė.

Dėl M. Jurgelionienės paminklo

Kadangi artinasi Kapų puošimo diena, tai vienas kitas emė teirautis, ar tik tą dieną nebus atidarytas M. Jurgelionienės paminklas.

Šiuo turime pranešti visuomenei, jog paminklo atidarymo neįvyks, nes nėra dar nė paminklas padarytas. Dalykas toks, kad susidarė kai kurios kliutys. Reikia tikėtis, kad tos kliutys netrukus bus pašalintos (jų pašalinimas ne nuo komiteto tepiklauso) ir paminklo statymo darbas baigtas dar šią vasarą ar rudenį.

Paminklo fondo valdyba.

GERAI MOTERIMS ŽINOTI

Jeigu norite, kad citrinos būtų sultingesnės, sudėkite jas šaltan vandenin, mainydamas vandenį kasdien. Pastebėsite, kaip šviežios citrinos laikysis ir kiek daugiau sulčių jose bus.

Maistas

Veda MORTA RUGIENĖ

Pienių Lapai

2 šaukštus sviesto
1 puodelį duonos trupinių
2 puodelius virtų sukapotų pienių lapų
1 šaukštą svogūnų sunkos
Druskos, pipirų
1 šaukštą acto arba citrinos sunkos
Apkepink svieste duonos trupinius, sudėk virtus lapus ir kitus prieskonius, viską kartu užkaitink, sudėk į lėkštę, padaryk bakano formoje, viršų apdabink su puoštytu kietai virtu kiaušiniu arba riekelėmis išspirgintų lašiniųkų.

—V. Faiza

KAS MAN PATINKA

Man patiko šių metų Motinos Dienos laida "N-ny" Moterų Skyriuje. Jame tilpo gražių ir sentimentalių straipsnių ir eilraščių su nemaža dalimi rūpesčių ir skausmo dėl karo audros ir jos pasekų, kur Motina lošia didelę rolę, atiduodama savo sūnų ar vyrų karo pragarą ir, anot Stasės G., jos niekas negirdi su ja niekas nesiskaito. Tartum motina niekuo neprišildėjus prie tų siubuojančių milijonų karo tuos atsilankyti, tai bent neapleiskite "atlaidų" tų specialiųjų laidų, kada skaitytojai apsilankys jus neradę.

Pasigendu.

Pasigendu senų, darbščių ir gabių bendradarbių, k. t. Prancėzė Lapienės, Vandos Byanskienės ir kitų. Brangišios, jūs esat mylimos skaitytojoms, ir jeigu jau taip negalite dažniau šin skyriun atsilankyti, tai bent neapleiskite "atlaidų" tų specialiųjų laidų, kada skaitytojai apsilankys jus neradę.

Negaliu Užmiršti.

Žmogaus gyvenime pasitaiko momentų, kurie neišdildomai pasilieka jo minty. Būna jų visokių: laimingų, rusių, malonių ir skaudžių ir, žinoma, visuomet yra maloniausias prisiminti gražius momentus. Čia noriu pasakyti, kaip giliai mano širdin jaugo malonus susitikimas su Detroito lietuvių Dailės Choro jaunimu, su kuriuo turėjau laimės net tris kartus susitikti, pabuvoti ir pasidžiaugti. Ne tik pasidžiaugti susitikimo laiku, bet džiaugtis su kiekvienu apie tą jaunimą prisiminimu. Čia ypatingai noriu šnektelti apie to choro mergaites. Iš jų visų man teko susipažinti arčiau su šiomis panelėmis: Anelė Sideriute, Mildred Broz, Della Mitchell, Maryte Yurkus ir adv. Stella Masytė. Jas visas turėjau progos turėti savo namuose, kuomet choras dviem atvejais lankėsi Toronte ir jų būvimu likau daugiau negu patenkintas. Jų atvirumas, paprastumas, maloni ir linksma nuotaika, taktas ir asmenys nusistatymas, parodo jas išimtingomis, patraukliomis ir malonėmis viešniomis ir geromis Detroito lietuvių kolonijos atstovėmis.

Tų visų gražių ypatybių bene svarbiausia priežastis — bus blaivumas. Niekas, tur but, jų neįkalbėtų gerti svaiginančius gėrimus. Tas blaivumas, be abejo, pagelbsti joms išlaikyti įgyvarą visame kame. Detroito motinos gali didžiulius savo dukromis. Pasakykite, mielos mamytės, kaip ir kokių būdu jūs pasiekėte tokių gražių rezultatų savo dukrų auklėjime?

M. F. Y.—nė

MOTERIS KALBA

62 m. Lena McDonnell pradėjo savo 24-tą metų kaip gelžkelio sargas Peabody, Mass. Pirmiau jos vyras turėjo tą darbą ir, kuomet jis mirė, ji pradėjo eiti tas pareigas ir tęsia iki šio laiko. Šis darbas iš viso jai labai patinka, bet geriausia už viską jai patinka pagelbėti šimtam mažų vaikelių pereiti tą kryžkelę kas dieną.

MOTERYS PAŠTO ŽENKLUOSE

Nuo "Oranžinės Viktorijos" iki Karalienės Tamaros.

Moters galvutės vaizdavimas pašto ženkluose turi savo daugelio metų istoriją. Moters galvutė iš senų laikų sudaro mėgiamą pašto ženklų papuošimą įvairiausiose valstybėse.

Pirmąją moterimi, papuošusią savimi 1817 metais pašto ženklą, buvo anglų karalienė Viktorija. Tai buvo garsioji "oranžinė Viktorija", kurioje anglų karalienė buvo atvaizduota profiliu. Jau seniai ta "oranžinė Viktorija" sudaro ir vertinama aukso svoriu filatelistų tarpe.

Kaip visuomet būna tokiais atvejais, pašto ženklų vertė aiškėja ne tiek dėl jo meniškų vertybių, kiek dėl trukumų.

"Oranžinė Viktorija" dėl kažin kokios klaidos užrašė buvo šimta iš apyvartos po kelių dienų po jos išleidimo. Tokiu būdu visi "oranžinės Viktorijos" ištekliai buvo likviduoti pačioje pradžioje jos veikimo kas ir privertė prie kainų kėlimo iki netikėtinų ribų už ekzemplierius, kurie pasiliko pas rinkikus.

Išimtųjų "oranžinė Viktorija" pakeitė "žydrioji Viktorija". Žydriusis anglų pašto ženklas su anglų karalienės atvaizdu jame įkvėpė ir kitas valstybes, kurios taip pat pradėjo leisti pašto ženklus savo karalienių atvaizdais juose.

Pirmoji pasekė pavyzdį Anglijos Ispanija, išleidusi 1850 metais pašto ženklą su karalienės Izabelės II atvaizdu. Nuo to laiko Ispanija kas du metai pradėjo leisti naujas pašto ženklų serijas su Izabele, atvaizduojant ją karalienę tai profiliu, tai su vainiku ant galvos. Netrukus Ispanijos pavyzdį pasekė Portugalija, išleidusi pašto ženklus su Marijos II atvaizdu.

Karalienė, įgijusia didžiausią populiarumą pašto ženkluose ir puošusią juos savo atvaizdu per ilgą eilę metų, buvo Holandijos karalienė Vilhelmina. 1891 metais pasirodė pašto ženklas su pirmuoju karalienės atvaizdu, tuomet dar buvusios visai jauno amžiaus.

Nuo to laiko pašto ženklai su augančios Vilhelminos atvaizdu pasirodydavo kas du metai. 25 metų Vilhelminos karaliavimo sukakties pasirodė jau pašto ženklai, vaizduoją karalienę su vainiku ir porfyra.

Net Jungtinių Valstijų demokratikoje respublikoje buvo pašto ženklų su karališku atvaizdu. Tie pašto ženklai buvo išleisti Christoforo Kolumbo su kaktuvų dienose ir juose buvo atvaizduota galvutė Kastilijos karalienės Izabelės, kaip vyriausios įkvėpėjos Kolumbo ekspedicijos, atvedusios į Amerikos atradimą.

Po dvejetainio metų po išleidimo Kolumbo pašto ženklų Amerikoje pasirodė pašto ženklas ne visai paprasto tipo. Jame buvo atvaizduota moters galvutė su vyrišku cilindriu. Ant moters kaklo buvo matoma krakmolinis vyriškas apykaklis. Moters, atvaizduota tame pašto ženkle, buvo garsi indėnė Fosantos, žinoma "civilizacijos pirmosios pionierės" vardu. Fosantos buvo vienos iš indėnų giminių Povatano duktė. Ji pirmoji iš savo gimnės moterų išdrįso ištekti už balto tabako augintojo Virginijoje.

1923 metais pasirodė pašto ženklai su atvaizdu Marthos Washington, Amerikos "pirmosios leidės". O po 9 metų, ryšyje su 50 metų Amerikos Raudonojo Kryžiaus sukaktuvėmis išėjo pašto ženklai su atvaizdu tos įstaigos įsteigėjos Karos Barton galvutės.

Ypač daug pašto ženklų su moterų galvutėmis išėjo prieš karą. Anglija išleido pašto ženklus su karalienės Alksandros, Edwardo VII žmonos, atvaizdu, o Austrija 1910 metais išleido pašto ženklus imperatorienės Marijos Terezijos.

1919 metais kitų valstybių pavyzdį pasekė maža Gruzija, įgijusi tuo laiku nepriklausomybę. Išleistuose pašto ženkluose buvo karalienės Tamaros atvaizdas.

Neišengė bendros populiarųjų karalienių "dalies" ir rumunų karalienė romanistė Karment-Silva, kuri pasirodė pašto ženkle, atvaizduota sėdinti su vainiku ant galvos prieš rašomąjį skobinį, la kydama rankoje plunksną. Papuošė savimi pašto Vengrijos ir Bosnijos ženklus ir eks-imperatorienė Cita. Arėjas Vitk.

Kino-Teatras

(MOVIES)

Pasaulio rimtos problemos, sukurtos užsispyrėlio teatro, suteikia temą "Margin for Error" veikalo Grand Opera teatre. Žodžiai gudriai sutarkyti, bet juokas sausas bei šurkštus — publika sąjungi ninkų pusę; upas įtemptas, bent kiek isteriškas. Proga turėdami nepraleiskit nepamatę šio Clare Boothe parasyto veikalo — tos pačios autorės, kuri parašė "The Women" — kurį ir mūvės matė — ir "Kiss the Boys Good-Bye" pereito sezono populiarų komediją.

Zingeidu pastebėti, kad Hitlerio nestabdamos pasisekimas pereitą savaitę žymiai padidino tikiety išpardavimą dēlei "Margin for Error".

Gal panašiai publika pasitiktų ir Charles Chaplino "The Dictator", kaip jis bus galop pabaigtas, bet labai galima, kad ši tema bus dar per skaudi palikus dēlei artistikos pašaipos, nes toks aiškus farsas kaip "Margin for Error" jau praranda juokus ir lieka rimta melodrama, nes lošimas yra užtemdytas tamsiomis žiniomis iš užsienio.

Jeigu įdomu rimtesnius jausmus mūvėse išmėginti, užiekit pas World Playhouse, kur yra rodoma "Port of Shadows" francūzų kalboj. Jean Gabin priduođa veikalui dramatiškos svarbos. Michele Morgan žavėtina lošia jautrios mergelės rolę, kuri tarpe gyvenimo atmatų ieško prieglaudos nuo savo žiauraus globėjo.

Bet norint lengviai, linksmai porą valandų praleisti, geriau užiekit pas Oriental, kur Bing Crosby ir jaunutė dainininkė Gloria Jean pamatysit "If I Had My Way" veikale. Mažutė voveris ypatingai mikiškai užkariaus jus širdį.

Suzanna Viliutė.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOS".

